MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR ve BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 1000 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 37 | 15 TEMMUZ 1974 | SAYI: 1797

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı :

Karar sayısı: 381 Karar tarihi: 5-7-1974

Konu: IX. Millî Eğitim Şûrası kararlarının onanması.

Millî Eğitim Sistemimizin bütünlüğü içinde «programlar ve öğrenci akışını düzenleyen kurallar» üzerinde Kurulumuzca hazırlanan ve IX. Millî Eğitim Şûrasınca incelenerek bazı değişikliklerle kabul edilen bağlı örnekteki esasların, Teşkilât Kanunumuzun 3. maddesi gereğince, aynen onanarak uygulamaya konması ve Bakanlık Tebliğler Dergisinde yayımlanması hususunun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uygundur.
5/7/1974
Mustafa ÜSTÜNDAĞ
Millî Eğitim Bakanı

MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİNİN BÜTÜNLÜĞÜ İÇİNDE PROGRAMLAR VE ÖĞRENCİ AKIŞINI DÜZENLEYEN KURALLAR ÜZERİNDE

IX. MİLLÎ EĞİTİM ŞÛRASINCA KABUL EDİLEN KARARLAR

G İ R İ Ş

Millî Eğitim Bakanı Mustafa Üstündağ'ın başkanlığında 24 Haziran - 4 Temmuz 1974 tarihleri arasında Ankara'da toplanan IX. Millî Eğitim Şûrası, «Millî Eğitim sisteminin bütünlüğü içinde programlar ve öğrenci akışını düzenleyen kurallar» üzerinde Talim ve Terbiye Kurulunca hazırlanan önerileri incelemiş ve aşağıdaki kararlara varmıştır. Sistemin bütünlüğü içinde görülmesini kolaylaştırmak amacı kararlar, Şûranın temel çalışma dokümanında önerildiği gibi, Millî Eğitim Temel Kanununun ilgili hükümleri arkasından numara vermek suretiyle sıralanmıştır.

BİRİNCİ KISIM

TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ İÇİNDE PROGRAMLAR VE ÖĞRENCİ AKIŞINI DÜZENLEYEN KURALLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNİ DÜZENLEYEN GENEL ESASLAR

A — TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN AMAÇLARI

I — GENEL AMAÇLAR:

(1) Türk Millî Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,

1. Atatürk inkılâplarına ve Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Türk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin millî ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan millî, demokratik, lâik, sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır. (M. E. T. K. Madde - 2)

II — ÖZEL AMAÇLAR

(2) Türk eğitim ve öğretim sistemi, bu genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları; genel amaçlara ve aşağıda sıralanan temel ilkelere uygun olarak tespit edilir. (M. E. T. K. Madde - 3)

B — TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN TEMEL İLKELERİ

I — GENELLİK VE EŞİTLİK

(3) Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiç bir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz. (M. E. T. K. Madde - 4)

II — FERDİN VE TOPLUMUN İHTİYAÇLARI

(4) Millî eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir. (M. E. T. K. Madde - 5)

III — YÖNELTME

(5) Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yerleştirilirler.

Millî Eğitim sistemi, her bakımdan, bu yöneltmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir.

Yöneltmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılır. (M. E. T. K. Madde - 6)

IV — EĞİTİM HAKKI

(6) Temel eğitim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır. Temel eğitim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar. (M. E. T. K. Madde - 7)

V — FIRSAT VE İMKÂN EŞİTLİĞİ

(7) Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır. Maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyle parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır. (M. E. T. K. Madde - 8)

VI — SÜREKLİLİK

(8) Fertlerin genel ve meslekî eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır.

Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir. (M. E. T. K. Madde - 9)

VII — ATATÜRK İNKILÂPLARI VE TÜRK MİLLİYETÇİLİĞİ

(9) Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk inkılâpları ve Anayasanın başlangıcıda ifadesini bulmuş olan Türk milliyetçiliği temel olarak alınır. Millî ahlâk ve millî kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile, evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine önem verilir.

Millî birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin, eğitimin her kademesinde, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan öğretilmesine önem verilir; çağdaş eğitim ve bilim dili haline zenginleşmesine çalışılır ve bu maksatla Millî Eğitim Bakanlığınca gereken tedbirler alınır. (M. E. T. K. Madde - 10)

VIII — DEMOKRASİ EĞİTİMİ

(10) Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurtaşların sahibolmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevî değerlere saygının, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışılır. (M. E. T. K. Madde - 11)

IX — LÂİKLİK

(11) Türk eğitiminde lâiklik esastır.

Din eğitim ve öğrenimi ancak kişilerin kendi isteği ve küçüklerin de kanunî temsilcilerinin isteğine bağlı olarak verilir. Bu istek kayıt esasında veliler tarafından okul idaresine yazılı olarak bildirilir. (M. E. T. K. Madde - 12)

X — BİLİMSELLİK

(12) Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyle ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir.

Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak gelişme ve yenileşmeninin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır.

Bilgi ve teknoloji üretmek ve kültürümüzü geliştirmekle görevli eğitim kurumları, gereğince donatılıp güçlendirilir; bu yöndeki çalışmalar maddî ve manevî bakımdan teşvik edilir ve desteklenir. (M. E. T. K. Madde - 13)

XI — PLÂNLILIK

(13) Millî eğitimin gelişmesi iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim - insangücü - istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak, meslekî ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir.

Mesleklerin kademeleri ve her kademinin unvan, yetki ve sorumlulukları kanunla tespit edilir ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın meslekî eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun olarak düzenlenir.

Eğitim kurumlarının yer, personel ,bina, tesis ve ekleri, donatım, araç, gereç ve kapasiteleri ile ilgili standartlar önceden tespit edilir ve kurumların bu standartlara göre optimal büyüklükte kurulması ve verimli olarak işletilmesi sağlanır. (M. E. T. K. Madde - 14)

XII — KARMA EĞİTİM

(14) Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkân ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir. (M. E. T. K. Madde - 15)

XIII — OKUL İLE AİLENİN İŞBİRLİĞİ

(15) Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliği sağlanır. Bu maksatla kurulacak okul - aile birlikleri, maddî imkânlardan yoksun öğrenciler ile okulun veya okul tarafından seçilecek kardeş okulların zarurî ihtiyaçlarına sarf edilmek üzere her çeşit yardım ve bağış kabul edebilir.

Yardım ve bağışların alınma, sarfedilme ve denetlenme şekli ve esasları Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir. (M. E. T. K. Madde - 16)

XIV — HER YERDE EĞİTİM

(16) Millî eğitimin amaçları yalnız resmî ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, işyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır. Resmî, özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, millî eğitim amaçlarına uygunluğu bakımından Millî Eğitim Bakanlığının denetimine tabidir. (M. E. T. K. Madde - 17)

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNİN GENEL YAPISI VE PROGRAMLAR

ÖRGÜN VE YAYGIN EĞİTİM

(17) Türk millî eğitim sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere iki anabölümden kurulur.

Örgün eğitim, okul öncesi eğitimi, temel eğitim, orta öğretim ve yüksek öğretim kurumlarını kapsar.

Yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitimin faaliyetlerinin tümünü kapsar. (M. E. T. K. Madde - 18)

A — OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ

I — KAPSAM

(18) Okul öncesi eğitimi, mecburî ilköğrenim çağına gelmemiş çocukların eğitimini kapsar.

Bu eğitim isteğe bağlıdır. (M. E. T. K. Madde - 19)

II — AMAÇ VE GÖREVLER

(19) Okul öncesi eğitiminin amaç ve görevleri, millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak:

1. Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak;
2. Onları temel eğitime hazırlamak;
3. Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak;
4. Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır. (M. E. T. K. Madde - 20)

III — KURULUŞ

(20) Okul öncesi eğitim kurumları, bağımsız anaokulları olarak kurulabileceği gibi, gerekli görülen yerlerdeki temel eğitim kurumlarının birinci devresine bağlı ana sınıfları halinde veya ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları olarak da açılabilir.

Okul öncesi eğitim kurumlarının nerelerde ve hangi önceliklere göre açılacağı Millî Eğitim Bakanlığınca yönetmelikle düzenlenir.

İş Kanununa tabî işyerlerinin hangi şartlarla okul öncesi eğitim kurumu kurmaları gerektiği, Millî Eğitim ve Çalışma Bakanlıkları tarafından birlikte düzenlenecek bir tüzükte gösterilir. (M. E. T. K. Madde - 21)

B — TEMEL EĞİTİM

I — KAPSAM

(21) Temel eğitim genel olarak 7 - 14 yaşlarındaki çocukların eğitimini kapsar. (M. E. T. K. Madde - 22)

II — AMAÇ VE GÖREVLER

(22) Temel eğitimin amaç ve görevleri millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak:

1. Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu millî ahlâk anlayışına uygun olarak yetiştirmek;

2. Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır. (M. E. T. K. Madde - 23)

III — KURULUŞ

1. Temel eğitim kurumları:

(23) Temel eğitim okulları beş yıllık birinci kademe ile üç yıllık ikinci kademe eğitim kurumlarından meydana gelir. Birinci kademe sonunda ilkokul, ikinci kademe sonunda temel eğitim diploması (ortaokul diploması) verilir. (M. E. T. K. Madde - 24)

2. Kuruluş şekilleri:

(24) Temel eğitim kurumlarının birinci ve ikinci kademeleri, bağımsız okullar halinde kurulabileceği gibi, imkân ve şartlara göre, birlikte de kurulabilir.
Nüfusu az ve dağınık olan yerlerde, köyler gruplaştırılarak, merkezî durumda olan köylerde temel eğitim bölge okulları ve bunlara bağlı pansiyonlar, gruplaştırmanın mümkün olmadığı yerlerde temel eğitim yatılı bölge okulları kurulur. (M. E. T. K. Madde - 25)

İLKOKUL

(25) Not: Temel eğitimin birinci kademesi olan ilkokul ile ilgili yönetmelik yeniden düzenlenmiş ve 2-8-1972 tarih ve 304 sayılı kararla kabul edilmiştir. 1972 - 1973 öğretim yılından itibaren bütün ilkokullarda uygulanmaya başlanana bu yönetmelik ve ilkokul programı, IX. Millî Eğitim Şûrasının ortaokul ile ilgili kararları uyarınca ele alınacak ve uygulamadan gelen sonuçlar da değerlendirilmek suretiyle yeniden gözden geçirilecektir. (Şûraya bilgi için sunulmuştur.)

ORTAOKUL

I — AMAÇ VE GÖREVLER

(26) *Ortaokul, temel eğitimin ikinci kademesi olarak, Türk Millî eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri uyarınca:*

1. Öğrencilerin genel eğitimlerini yaş ve gelişim seviyelerine uygun surette sağlamak; onlara günlük yaşantıları ile yakından ilgili bilgi, beceri ve tavırları kazandırmak;

2. Öğrencilere ortaöğretim programlarına geçebilmek için gerekli olan temel bilgi ve becerileri kazandırmak;

3. Çevrenin çoğrafi, ekonomik, sosyal ve kültürel özelliklerini de gözönünde tutarak, çeşitli iş ve uğraşı alanlarında ilgi ve kabiliyetlerini deneme ve geliştirme fırsatı vermek; böylece ileride işe yönelmede ve meslek seçiminde daha isabetli karar vermelerine yardımcı olmak; ile görevli millî bir eğitim ve öğretim kurumudur. (Karar - 1)

II — ORTAOKUL PROGRAMININ GENEL NİTELİKLERİ

(27) *Yanlış ve erken bir yönelmeyi önlemek ve böyle bir yönelme sonucu normal öğrenim süresini uzatabilecek herhangi bir zaman kaybına yer vermemek için, bu kademede genel bir öğretim verilir. Ancak öğrencilerin seçmeli dersler, ders dışı eğitsel ve sosyal faaliyetler, öğretmen - veli ilişkileri, sürekli gözlemler ve rehberlik yolu ile istidat ve kabiliyetlerinin gelişmesi izlenir ve buna göre onlara ortaöğretimin çeşitli programlarına yönelme ve hayata hazırlanma bakımından yardım edilir. (Karar - 2)*

(28) *Ortaokul programı, yukarıda sayılan amaç ve görevleri gerçekleştirmek üzere:*

1. Öğrencilere temel nitelikte genel kültür kazandıran ortak dersler ile,

2. Öğrencinin ihtiyacına ve çevrenin özelliklerine cevap veren seçmeli dersleri ve

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerinin belirmesine, gelişmesine ve kişiliklerinin oluşmasına yardımcı olan

a) Rehberlik faaliyetlerini ve

b) Eğitsel çalışmaları

kapsar. (Karar - 3)

III — ORTAK DERSLER

(29) *Ortak dersler, öğrencilere temel nitelikte genel kültür veren ve her öğrencinin alması gereken derslerdir. Bu dersler şunlardır; Türkçe, matematik, sosyal bilgiler, fen bilgisi, yabancı dil, sanat ve iş eğitimi, müzik, beden eğitimi ve ahlâk. (Karar - 4)*

IV — SEÇMELİ DERSLER

(30) *Seçmeli derslerin amacı,*

1. Öğrencilerin kendilerine özgü bireysel ilgi ve yeteneklerini tanıyıp anlamalarına ve geliştirmelerine olanak sağlamak;

2. Okul ve çevrenin olanaksızlıklarından doğan eşitsizlikleri gidermeğe yardımcı olmak;

3. Okul ile çevre arasında yakın bir ilişkinin kurulmasını sağlamak; böylece öğrencilerin hayata ve iş alanlarına uyumlarını kolaylaştırmak ve onları çevrelerinde etkili hale getirecek nitelikleri kazanmalarına yardımcı olmak;

4. Öğrencilerin çeşitli iş ve uğraşı alanlarına yönelmeleri için gerekli rehberlik çalışmalarına katkıda bulunmaktır. (Karar - 5)

(31) *Haftalık ders dağıtım çizelgesinde, iş hayatına yönelten seçmeli dersler için ,okulun ve çevrenin olanak ve koşullarına göre kullanılmak üzere 8 ders saatlik yer ayrılır. Bu süre, seçmeli dersler için gerekli koşullar hazırlanıncaya kadar, en az 4 saat olarak uygulanır. Listede (*) işaretli derslerden birinin merkezi ders olarak alınması ve diğerlerinin bu merkezi dersi destekleyici nitelikte uygulanması sağlanabilir. (Bu konuda 40 okulda yapılmakta olan deneme sürdürülmektedir. Bu deneme sonuçlarına göre seçmeli dersler listesi gözden geçirilecektir.) (Karar - 6)*

(32) *Öğretmenler kurulu, kendi okulunda yer alacak seçmeli derslerin çeşitlerini, zamanını ve programlarını, öğrencilerin de isteklerini dikkate alarak, çevre koşulları, öğretmen durumu, eldeki araç ve gereçler ve diğer olanaklara göre kararlaştırır. Bir seçmeli dersin uygulanabilmesi için en az 15 öğrencinin o dersi seçmesi gerekir. Öğrenci sayısı 15'den az olduğu takdirde o dersin uygulanıp uygulanmaması hakkında öğretmenler kurulu karar verir. Okul müdürü, her ders yılı başında, okul programında yer alacak seçmeli derslerin günlerini, saatlerini ve yerlerini haftalık ders programında gösterir. (Karar - 7)*

(33) Belli bir seçmeli derse çeşitli sınıflardan öğrenciler katılabilir. Aynı derse istekli olanların sayısı fazla olduğu takdirde çeşitli gruplar kurulur. Özelliğine göre aynı ders için birden fazla öğretmen görevlendirilebilir.

Süresi bir yıl geçen seçmeli derslerde yeni başlayanlarla, daha önce başlamış bulunanlar için ayrı çalışma grupları kurulur. (Karar - 8)

(34) Seçmeli derslerin süresi, konunun gereklerine ve çevrenin olanaklarına göre saptanır.

Seçmeli derslerden bir kısmı belli mevsimlerde veya tatil aylarında yahut kısa bir dönemde olanak ve koşullara göre teksifi şekilde yapılabilir.

Bu takdirde okul müdürü, sınıf öğretmenler kurulunun görüşünü alarak, seçmeli derslerin saatlerini diğer derslere eklemeye ve yıllık toplam saatini azaltmadan bu derslerden alacağı saatleri seçmeli ders için bir arada toplamağa yetkilidir. (Karar - 9)

(35) Bir okulun seçmeli derslerinin uygulanmasında, diğer okulların her türlü olanaklarından da yararlanılır. Bir okulun bazı öğrenci grupları için seçmeli dersleri öğretmen, atelye ve öğrenci durumu elverişli olan diğer okullar içinde normal veya teksifi programlar halinde düzenlenir. Bununla ilgili olarak okullarca hazırlanacak önerilere göre uygulama plânı, okulların bütün olanaklarından en geniş ölçüde yararlanılacak şekilde, millî eğitim müdürlüğünün başkanlığında ilgili okul müdürlerinden kurulu bir komisyon tarafından hazırlanır ve valiliğin onayı ile yürürlüğe konur. (Karar - 10)

(36) Öğretmenler kurulu Bakanlıkça kabul edilen bir seçmeli dersin programında, çevrenin özelliklerini ve okulun olanaklarını gözönünde bulundurarak, dersin amaçlarına bağlı kalmak kaydıyla, bazı konulara ağırlık vermek, bazılarını çıkarmak veya yenilerini eklemek gibi değişiklikleri yapabilir. Bu gibi değişiklikler hakkında değerlendirilmek üzere Millî Eğitim Bakanlığına bilgi verilir. (Karar - 11)

(37) İl danışma kurulu, okul müdürü, öğretmenler ve çevredeki resmî ve özel kuruluşlar, aşağıdaki listede bulunmayan çevrenin sosyal, ekonomik ve kültürel ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte gördükleri seçmeli derslerin de okul programına alınmasını önerebilirler. Önerilecek bu derslerin programları ve haftalık saatleri öğretmenler kurulunun kararı ve valiliğin görüşü üzerine Bakanlıkça saptanır.

Yarıyıl devam eden seçmeli ders de uygulanabilir. (Karar - 12)

(38) Öğrenciler, seçmeli dersler yerine sınıf öğretmenler kurulunun kararı ile haftanın belli günlerinde iş yerlerine de gönderilebilirler. Bu takdirde öğrencinin iş yerindeki çalışması ,okul müdürünce görevlendirilecek bir öğretmen tarafından izlenir. Öğrencinin bu dersteki başarı notu, iş yerinin önerisi de dikkate alınarak, bu öğretmen tarafından verilir. (Karar - 13)

(39) Okul müdürü, öğretmenler kurulunun da görüşünü alarak, okulda mevcut öğretmenlerden seçmeli dersleri okutacak olanları seçer. Ayrıca bu maksatla bölgedeki okul öğretmenlerinden ve çevredeki uzman ve ustalardan faydalanmak mümkünse bunları saptar. Uzman ve usta öğreticileri, özel yönetmeliğine göre, geçici olarak görevlendirebilir. (Karar - 14)

(40) Listede gösterilen seçmeli ders saatleri bağlayıcı değil, yol gösterici niteliktedir. Öğretmenler kurulu olanak ve koşullara göre ders saatlerini saptamağa yetkilidir. (Karar - 15)

(41) Öğrenciler her yıl haftada 4 - 8 saati doldurmak üzere aşağıdaki listeden isteklerine, kabiliyetlerine ve okulun olanaklarına göre öğretmenler kurulunca saptanacak derslerden bir veya birkaçını seçerler. Seçmeli dersler her öğretim yılının ilk iki haftası içinde değiştirilebilir. (Karar - 16)

(42) Okulun açılmasından iki hafta önce seçmeli derslerin hazırlığı tamamlanır. Seçmeli derslerin, öğrencilerce karşılanamıyacak olan uygulama giderleri okulca sağlanır. (Karar - 17)

(43) Seçmeli dersler listesi aşağıdadır. Bu liste bağlayıcı değil, yol göstericidir. Bakanlık, yeni saptanan amaçlara uygun olarak geliştirilmekte ve geliştirilecek olan derslere göre gerek özel derslerle ilgili olarak yukarıdaki maddelerde, gerekse bu liste üzerinde ileride gerekli değişiklikleri yapacaktır. (Karar - 18)

SEÇMELİ DERSLER	Yıl olarak Süresi	Haftalık saati
(*) İş ve teknik eğitim	1 - 3	4
İş ve teknik eğitimini bütünü ile almayanlar için :		
Ağaç işleri	1 - 3	2 - 4
Metal işleri	1 - 3	2 - 4
Modelaj işleri	1 - 3	2 - 4
Elektrik işleri	1 - 3	2 - 4
Mukavva işleri	1 - 3	2 - 4
Teknoloji	1 - 3	2 - 4
Motor bilgisi ve uygulaması	1 - 3	2 - 4
(*) Mahallî el sanatları (Nakış, yün işleri, dokuma, halıcılık, hasır işleri, bakır işleri, gümüş işleri, toprak işleri, taşçılık v. b.)	1 - 3	4
(*) Ev ekonomisi	1 - 3	4
Ev ekonomisini bütünü ile almayanlar için :		
Giyim	1 - 3	2 - 4
El sanatları	1 - 3	2 - 4
Ev yönetimi	1 - 3	2 - 4
Çocuk gelişimi ve eğitimi	1 - 3	2 - 4
Besinler ve beslenme	1 - 3	2 - 4
Toplum ve aile ilişkileri	1 - 3	2 - 4
Pratik sağlık bilgisi	1 - 3	2 - 4
(*) Uygulamalı tarım	1 - 3	4
Uygulamalı tarımı bütünü ile almayanlar için :		
Pratik hayvancılık	1	2
Pratik ormancılık	1	2
Pratik balıkçılık	1	2
Pratik arıcılık	1	2
Pratik tavukçuluk	1	2
(*) İşletmecilik	1 - 3	4
İşletmeciliği bütünü ile almayanlar için :		
Kooperatifçilik	1 - 3	1 - 2
Muhasebe	1 - 3	1 - 2
Pazurlama	1 - 3	1 - 2
Daktilo	1 - 3	1 - 2
Otel ve lokanta hizmetleri	1 - 3	1 - 2
Turizm ve çevre incelemeleri	1	2
(*) Güzel sanatlar eğitimi	1 - 3	4
Koro	1 - 3	1 - 2
Çalgı ve çalgı toplulukları	1 - 3	1 - 2
Resim çalışmaları	1 - 3	1 - 2
Spor faaliyetleri ve millî oyunlar	1 - 3	1 - 2
Dramatizasyon	1 - 3	1 - 2
Güzel konuşma ve yazma	1 - 3	1 - 2
Diğerleri:		
Fotoğrafçılık	1 - 3	1 - 2

SEÇMELİ DERSLER	*Yıl olarak Süresi*	*Haftalık saati*
Kampçılık ve yavrukurt	*1*	*1 - 2*
Trafik	*1*	*1 - 2*
Kütüphane bilgisi	*1*	*1 - 2*
Yabancı dil (Yabancı dil saati takviyeli yabancı dil veya ikinci yabancı dil öğretimine ayrılabilir.)	*1 - 3*	*2 - 4*

V — DİN BİLGİSİ

(44) Din bilgisi dersi, isteğe bağlı olarak VI. ve VII. sınıflarda haftada birer saat yer alır. Bu istek kayıt esnasında veli tarafından yazılı olarak okul idaresine bildirilir, veli bu bildirimi kayıt bildirisinde açılan özel sütuna yazmak suretiyle yerine getirir. Devam etmiyenler için bu saat serbest saat olarak kullanılır. (Karar - 19)

(45) VI — REHBERLİK VE EĞİTSEL ÇALIŞMALAR

Rehberlik ve eğitsel çalışmalar, Bakanlıkca hazırlanan esaslara göre yürütülür.

Her sınıf öğretmenine rehberlik için haftada 2 ders saati, eğitsel kol yürütücüsü öğretmene de haftada bir ders saati zaman ayrılır.

Bu saatler öğretmenin kanuni ders saatleri içinde sayılır ve zorunlu ders saati sayısını aştığı takdirde, bu saatler karşılığı ek ders ücreti ödenir. (Karar - 20)

VII — ORTAOKUL HAFTALIK DERS DAĞITIM ÇİZELGESİ

(46) Ortaokulun yukarıdaki esaslara göre görevlerini yerine getirmesini sağlayan ortak ve seçmeli derslerin çeşitleri ile bu derslerin sınıflara göre haftalık dağıtımı taslak olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir. (Karar - 21)

ORTAOKUL HAFTALIK DERS DAĞITIMI ÇİZELGESİ TASLAĞI

	DERSLER	SINIFLARA GÖRE DERS SAATLERİ			
		VI. Sınıf	VII. Sınıf	VIII. Sınıf	Toplam
ORTAK DERSLER	Türkçe	5(4+1) (*)	5 (4+1)	5 (4+1)	15
	Matematik	4(3+1)	4 (3+1)	4 (3+1)	12
	Sosyal bilgiler	3(2+1)	3 (2+1)	4 (3+1)	10
	Fen bilgisi	3(2+1)	3 (2+1)	3 (2+1)	9
	Yabancı dil	3(2+1)	3 (2+1)	3 (2+1)	9
	Sanat ve iş eğitimi	1	1	1	3
	Müzik	1	1	1	3
	Beden eğitimi	1	1	1	3
	Ahlâk	1	1	1	3
Toplam		22	22	23	67
SEÇMELİ DERSLER	Seçmeli dersler listesi 43. maddedir. Öğrenci her yıl en az 4 saatlik seçmeli ders alır.	4 — 8	4 — 8	4 — 8	12-24
Din bilgisi		1	1	—	2
Rehberlik ve eğitsel çalışmalar		3	3	3	9
Haftalık ders saatleri toplamı		30 — 34	30 — 34	30 — 34	90-102

(*) Parantez içindeki birinci rakam sınıfın bütün öğrencilerine, ikinci rakam gruplara ayrılan haftalık ders saatini gösterir. Sınıfı iki gruba ayırma düzeni Bakanlıkça saptanacak esaslara göre yürütülecektir.

(47) Aynı ortaokul programı ve haftalık ders dağıtım çizelgesi, genel, meslekî ve teknik orta öğretim okulların bünyelerindeki ortaokullarda da aynen uygulanır. Bu okullarda seçmeli derslerin yerini alacak olan meslek derslerinin çeşitleriyle bunların uygulama ve lâboratuvar çalışmaları, ilgili okulun ikinci devresinin amaçları ve özellikleri dikkate alınarak saptanır ve gerekiyorsa haftalık ders saati artırılabilir. (Karar - 22)

C — ORTA ÖĞRETİM

I — KAPSAM

(48) Orta öğretim, en az üç yıllık öğrenim veren genel, meslekî ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar. (M. E. T. K. Madde - 26)

II — ORTA ÖĞRETİMDEN YARARLANMA HAKKI

(49) Temel eğitimini tamamlayan ve orta öğretime girmeye hak kazanmış olan her öğrenci, orta öğretime devam etmek ve orta öğretim imkânlarından ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanmak hakkına sahiptir. (M. E. T. K. Madde - 27)

III — AMAÇ VE GÖREVLER

(50) Orta öğretimin amaç ve görevleri, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

1. Bütün öğrencilere orta öğretim seviyesinde asgarî ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanımak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak,

2. Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yüksek öğretime veya hem mesleğe, hem de yüksek öğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır.

Bu görevler yerine getirilirken, öğrencilerin istekleri ve kabiliyetleri ile toplumun ihtiyaçları arasında denge sağlanır. (M. E. T. K .Madde - 28)

IV — KURULUŞ

(51) Orta öğretim, çeşitli programlar uygulayan liselerden meydana gelir.

Belli bir programa ağırlık veren okullara lise, teknik lise ve tarım meslek lisesi gibi eğitim dallarını belirleyen adlar verilir.

Nüfusu az ve dağınık olan ve Millî Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, Orta öğretimin, genel, meslekî ve teknik öğretim programlarını bir yönetim altında uygulayan çok programlı liseler kurulabilir.

Orta öğretim kurumlarının öğrenim süresi, uygulanan programın özelliğine göre, Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilir. (M. E. T. K. Madde - 29)

V — ÇEŞİTLİ PROGRAMLAR

(52 Orta öğretimin amaç ve görevlerini yerine getirebilmesi için orta öğretim kurumlarında;

1. Yüksek öğretime hazırlayan programlar,

2. Hem mesleğe, hem de yüksek öğretime hazırlayan programlar,

3. Hayata ve iş alanlarına hazırlayan programlar düzenlenir.

Öğrenciler, orta öğretimde, istek ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda bu programlardan birine yönelerek yetişme olanağı bulurlar. (Karar - 23)

(53) Orta öğretimde çeşitli programlar, öğrencilerin istek ve kabiliyetleri yönünden olan bireysel farkhlıklarına ve yönelecekleri alanın özelliklerine cevap vermek üzere,

1. Bütün programlar için ortak dersler,

2. Yüksek öğretime hazırlayan özel dersler,

3. Seçmeli veya meslekî derslerden oluşur.

Ortak dersler, her programda her öğrenci için zorunlu olan derslerdir.

Özel dersler öğrenciyi, ilerde gireceği yüksek öğrenim dalına yönelten ve ona bu yönde gelişme ve derinleşme olanağı veren, yalnız ilgili programlardaki öğrenciler için alınması gereken derslerdir. Öğrenci yüksek öğrenime gitmek istemiyorsa söz konusu özel dersleri almayabilir. Seçmeli dersler veya meslek dersleri belli bir programa girmiş olan öğrencinin ortak ve özel dersler dışında seçtiği derslerdir. Orta öğretimde çeşitli programların düzenlenmesinde dersler arasında «aynilik» yerine «denklik» ilkesi uygulanır. (Karar - 24)

VI — BÜTÜN PROGRAMLAR İÇİN ORTAK DERSLER

(54) *Orta öğretim kurumlarında, çeşitli programların ortak dersleri ve haftalık ders saatleri aşağıda gösterilmiştir: (Karar - 25)*

IX. yıl		*X. yıl*		*XI. yıl*	
Türk dili ve edebiyatı I	*(4)*	*Türk dili ve edebıyatı II*	*(4)*	*Kompozisyon*	*(3)*
Matematik I	*(4)*	*M. Güvenlik*	*(2)*	*T. C. Tarihi*	*(2)*
Sosyal bilimler		*Beden eğitimi*	*(1)*	*T. Coğrafyası*	*(2)*
1. Tarih	*(2)*	*Ahlâk*	*(1)*	*Beden eğitimi*	*(1)*
2. Coğrafya	*2)*	*Din bilgisi (isteğe bağlı)*	*(1)*		
Fiziksel bilimlere giriş	*(4)*				
Yabancı dil	*(4)*				
Beden eğitimi	*(1)*				
Ahlâk	*(1)*				
Din bilgisi (isteğe bağlı)	*(1)*				
	(23)		*9*		*8*

(55) *Her öğrencinin 54. maddede belirtilen ortak derslere ek olarak IX. sınıfta seçmeli dersler arasından beceri kazandıran en az bir uygulamalı ders alması zorunludur. (Karar - 26)*

(56) *Yabancı dil yüksek öğretime hazırlayan programlar için zorunlu bir ortak derstir.*
Okul müdürü gerekli gördüğü takdirde yabancı dil derslerini A. B. C kurları halinde düzenleyebilir. Bu takdirde öğrenciler yabancı dil bilgilerine göre bu kurlara ayrılır. Mesleğe veya hayata hazırlanmak isteyenler yabancı dil yerine seçmeli dersler veya meslek dersleri alabilirler. Seçmeli dersler arasında bulunan yabancı dil saati, takviyeli yabancı dil veya ikinci yabancı dil öğrenimine ayrılabilir .

Okulu bitirdiği zaman öğrencinin yabancı dil bilgi seviyesi A, B veya C kuru olarak dosyasına işlenir. (Karar - 27)

VII — ORTA ÖĞRETİMDE YÖNELTME

(57) Yöneltme temel eğitimde başlar; yanılmaları önlemek ve muhtemel gelişmelere göre yeniden yöneltmeyi sağlamak için orta öğretimde de devam eder.
Yöneltme esasları ve çeşitli programlar veya orta öğretim okulları arasında yapılacak yatay ve dikey geçiş şartları Millî Eğitim Bakanlığınca düzenlenir. (M. E. T. K. Madde - 30)

(58) *Ortaokulda ilgi ve kabiliyetleri belirlenmekle beraber orta öğretimin başlarında pek çok çocuk henüz yollarını aramakta olduklarında, orta öğretimin özellikle ilk yılında, öğrencilerin yeteneklerinin daha belirgin olmasına fırsat verilir ve istekle izleyecekleri çeşitli programlar için yönelme olanakları hazırlanır.*

Bu amaçla, IX. sınıf programlarının düzenlenmesinde aşağıdaki esaslar gözönünde tutulur .
1. Bu sınıfta,

a) Ortaokuldan gelen öğrenciler arasındaki seviye farklarının giderilmesine çalışılır;

b) Öğrencilerin orta öğretimin çeşitli programları için gerekli olan ortak genel kültürü kazanmaları sağlanır;
c) Ortaokul sonunda öğrencilere yapılan yöneltme tavsiyelerindeki muhtemel yanılmaları düzeltme olanak ve fırsatı bulunur.

2. Ortak dersler bütün meslekî ve teknik okulların birinci sınıflarında da aynen uygulanır; bu okulların amaçlarına göre meslek dersleri için haftalık ders saati artırılabilir.

3. Bu amaçla, birinci ve ikinci kanaat dönemleri sonlarında, sınıf öğretmenler kurulu, «Rehberlik servisi»nin önerisini, öğrencinin isteğini ve sınıf öğretmeninin görüşünü de inceleyerek, öğrencinin bu sınıftan sonra yönelebileceği programı seçme hususunda öğrenci velisine yapılacak tavsiyeyi kararlaştırır. Okul idaresi, yıl sonunda yapılan tavsiyeyi öğrencinin okul dosyasına ve karnesine işler. Bu tavsiye zorlayıcı değil, yol göstericidir.

4. X. yıl programlarına girişte, IX. sınıfta okutulan derslerden veya ders gruplarından aranacak başarı koşulları her programın özelliğine göre ayrı ayrı belirtilir. Bu arada ortaokul başarısı da gözönünde tutulur. (Karar - 28)

VIII — YÜKSEK ÖĞRETİME HAZIRLAYAN PROGRAMLAR

(59) *Yüksek öğretime hazırlayan başlıca dört çeşit program vardır.*

1. Dil ve Edebiyat

2. Sosyal ve Ekonomik Bilimler

3. Matematik - Fizik

4. Tabii Bilimler

Bu dört program dört ana yönde öğrencilerin yüksek öğrenime yönelmelerini sağlar.

Özellikle küçük yerleşme birimlerinde veya öğrenci sayısı az ortaöğretim kurumlarında bu programlar «birleşik programlar» halinde düzenlenebilir. (Karar - 29)

IX — YÜKSEK ÖĞRETİME HAZIRLAYAN PROGRAMLAR İÇİN ÖZEL DERSLER

(60) *Orta öğretim kurumlarında, yüksek öğretime hazırlayan programlar ile hem meleğe hem de yüksek öğretime hazırlayan programlar için IX, X ve XI. yılların ortak derslerine ek olarak X ve XI. yıllarda yüksek öğretime yönelik başlıca 4 değişik programın her birine göre öğrencilerin almak zorunda oldukları özel dersler ve haftalık saatleri aşağıda gösterilmiştir:*

1. Dil ve Edebiyat alanında yüksek öğretime yönelik programın özel dersleri:

X. Yıl		*XI. Yıl*	
Matematik II	*(3)*	*Türk dili ve edebiyatı III*	*(6)*
Tarih II	*(3)*	*Felsefe grubu (Felsefe, Psikoloji, Sosyoloji, Mantık)*	*(6)*
Coğrafya II	*(3)*	*Biyoloji*	*(6)*
Fiziksel bilimler	*(6)*	*Yabancı dil*	*(4)*
Yabancı dil	*(4)*		
	19		*22*

2. Ekonomik ve Sosyal Bilimler alanında yüksek öğretime yönelik programın özel dersleri:

X. Yıl		XI. Yıl	
Matematik II	(3)	Ekonomi grubu	(6)
Tarih II	(3)	Felsefe grubu (Felsefe, Psikoloji,	
Coğrafya II	(3)	Sosyoloji, Mantık)	(6)
Fiziksel bilimler	(6)	Biyoloji	(6)
Yabancı dil	(4)	Yabancı dil	(4)
	19		22

3. Matematik - Fizik alanında yüksek öğretime yönelik programın özel dersleri:

X. Yıl		XI. Yıl	
Matematik II - III	(6)	Matematik (İleri)	(6)
Kimya	(6)	Fizik	(6)
Tarih II veya		Felsefe grubundan iki ders	(3)
Coğrafya II	(3)	Yabancı dil	(4)
Yabancı dil	(4)		
	19		19

4. Tabii Bilimler alanında yüksek öğretime yönelik programın özel dersleri:

X. Yıl		XI. Yıl	
Matematik II - III	(6)	Biyoloji	(6)
Kimya	(6)	Fizik	(6)
Tarih II veya		Felsefe grubundan iki ders	(3)
Coğrafya II	(3)	Yabancı dil	(4)
Yabancı dil	(4)		
	19		19

«Matematik - Fizik alanında yüksek öğretime hazırlayan programlar» ile «Tabii Bilimler alanında yüksek öğretime hazırlayan programlar»ın X. yılında yer alan «Tarih II» veya «Coğrafya II» dersleri teknik lise program taslaklarında yer almayacak IX. ve XI. yıllarda ortak ders olarak yer alan Tarih ve Coğrafya dersleri ile yetinilecektir. (Karar - 30)

X — SEÇMELİ DERSLER

(61) Orta öğretim kurumlarında seçmeli derslerin amacı;

1. Öğrencilerin hayata, çevreye ve iş alanlarına geçmelerini kolaylaştırmak için onlara gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak;
2. Onların çeşitli iş alanlarını tanımalarına, bu alanda beceri kazanmalarına yardım etmek;
3. Onlara kişisel kabiliyetlerini geliştirme olanağı sağlamak;
4. Onların yönelecekleri yüksek öğretim alanına daha iyi hazırlanabilmeleri için tamamlayıcı bilgi ve beceriler edinmelerine yardım etmek;
5. Onlara boş zamanlarını yararlı şekilde kullanma alışkanlığı kazandırmaktır. (Karar - 31)

(62) Ortaokulda seçmeli dersler için yer alan 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ve 14 numaralı kararlar orta öğretimdeki seçmeli dersler için de geçerlidir. (Karar - 32)

(63) Öğretmenler kurulu, olanak ve koşullara göre, ders saatlerini saptamaya yetkilidir. (Karar - 33)

(64) Seçmeli derslerin, öğrencilerce karşılanamıyacak olan uygulama giderleri okulca sağlanır. (Karar - 34)

(65) Seçmeli derslerden, meslek liselerinde veya yaygın eğitim kurumlarında başarılan aynı veya benzeri herhangi bir derse de, seçmeli ders gibi kredi tanınır. (Karar - 35)

(66) Seçmeli derslerin listesi aşağıdadır: (Karar - 36)

SEÇMELİ DERSLER	Süresi
Genel endüstri bilgisi ve uygulaması	1 yıl
Teknik resim	1 - 3 yıl
İnşaat meslek resmi	1 - 3 yıl
Elektrik bilgisi ve uygulaması	1 - 3 yıl
Elektronik bilgisi ve uygulaması	1 - 3 yıl
Teknoloji	1 - 3 yıl
Trafik	1 yarı yıl
Ev ekonomisi (Genel)	1 - 3 yıl
Giyim	1 - 3 yıl
Ev yönetimi	1 - 3 yıl
Besinler ve beslenme	1 - 3 yıl
Çocuk gelişimi ve eğitimi	1 - 3 yıl
Toplum ve aile ilişkileri	1 - 3 yıl
Ev dekorasyonu	1 - 3 yıl
El sanatları	1 - 3 yıl
Moda resmi	1 - 3 yıl
Mankenlik	1 yarı yıl
Kuaförlük	1 -3 yıl
Genel muhasebe	1 - 2 yıl
T. C. Anayasası	1 yıl
İstatistik	1 yıl
Kooperatifçilik	1 - 2 yıl
Pazarlama	1 - 2 yıl
İşletmecilik bilgisi	1 yıl
Turizm rehberliği	1 - 2 yıl
Genel hukuk bilgisi	1 yıl
Daktilo - Steno	1 - 2 yıl
Genel tarım bilgisi ve uygulaması	1 - 3 yıl
Sebzecilik, meyvecilik	1 - 3 yıl
Pratik hayvancılık (sığırcılık, koyunculuk, kümes hayvancılığı, balıkçılık, arıcılık v. b.)	1 - 3 yıl
Genel sağlık bilgisi ve uygulaması	1 - 3 yıl
Hasta bakımı	1 - 3 yıl
Konuşma ve yazma	1 yıl
Dramatizasyon	1 yıl
Kütüphane bilgisi	1 yıl
Gazetecilik	1 - 3 yıl
Sanat tarihi	1 - 3 yıl
Resim çalışmaları	1 - 3 yıl
Çalgı ve çalgı toplulukları	1 - 3 yıl
Koro	1 - 3 yıl
Spor faaliyetleri ve milli oyunlar	1 - 3 yıl
Batı edebiyatı	1 yıl
Jeoloji	1 yarı yıl
Astronomi	1 yarı yıl
Yabancı dil	1 - 3 yıl

Seçmeli dersler, müzik, güzel sanatlar eğitimi, beden eğitimi, takviyeli yabancı dil eğitimi gibi derslerin öğretimine ağırlık veren yüksek öğretime veya hayata ve iş alanlarına yönelik orta öğretim programları halinde düzenlenebileceği gibi, bazı okullar, seçmeli dersler yerine doğrudan doğruya bu dallardan birine veya birkaçına ağırlık veren liseler halinde de kurulabilir.

(67) Hem mesleğe hem de yüksek öğretime hazırlayan programlar özellikle teknik liseler ile imam - hatip liseleri gibi eğitim kurumlarında uygulanır.

Bu programlarda, karar - 25 te belirtilen «Bütün programlar için ortak dersler»e ek olarak, yüksek öğretime hazırlayan programlar için karar - 30, da belirtilen özel ders gruplarından biri ile programın mesleğe hazırlama amacına uygun, yeter ağırlıkta meslek derslerine yer verilir.

Hem mesleğe hem de yüksek öğretime hazırlayan programların düzenlenmesinde, ortak dersler, özel dersler ve meslek dersleri öğretim süresine göre yıllara dağıtılabilir. Ancak, aynı meslek dallarında hem mesleğe hem de yüksek öğretime hazırlayan programlar ile hayata veya iş alanlarına hazırlayan programlar için IX. sınıfta aynı programlar uygulanır.

Hem mesleğe hem de yüksek öğretime hazırlayan programların üç yıl üzerindeki öğrenim süreleri personel statülerinde değerlendirilir. (Karar - 37)

XI — HAYATA VEYA İŞ ALANLARINA HAZIRLAYAN PROGRAMLAR

(68) Orta öğretim seviyesinde bir öğrenimle yetinmek isteyen öğrenciler ile yüksek öğretime hazırlayan programlara geçiş koşullarını yerine getirmeyen veya yüksek öğretime hazırlayan proram; izlerken bırakmak isteyen öğrenciler için, onları hayata veya iş alanlarına hazırlayan çeşitli programlar düzenlenir.

Bu programlar olanak ve koşulları elverişli olan her türden orta öğretim kurumlarında uygulanır.

Hayata veya iş alanlarına hazırlayan programlarda 54. maddede belirtilen «Bütün Programlar İçin Ortak Dersler»e ek olarak hayata veya iş alanlarına hazırlama amacına uygun yeter ağırlıkta meslek derslerine veya karar - 36'da yer alan seçmeli derslere yer verilir. (Karar - 38)

(69) Hem mesleğe hem de yüksek öğretime hazırlayan programlar ile hayata ve iş alanlarına hazırlayan programlarla ilgili olarak Bakanlıkça Şûraya sunulan ön taslaklar Şûrada incelenmiştir.

Yalnızca birkaç program alanına ait örnekler halinde hazırlanan söz konusu ders dağıtım çizelgeleri diğer bölümlere ait çizelgeleri de kapsayacak şekilde denklik ilkesine de uyulmak suretiyle Bakanlıkça yeniden gözden geçirilecek, deneme niteliğinde uygulamaya konulacak ve sürekli olarak geliştirilecektir. Karar - 39)

(70) Meslekî yaygın eğitim kurumlarında izlenerek başarı sağlanan meslek ve atelye derslerinden meslek lisesi derslerine veya 66. maddede yer alan seçmeli derslere denkliği Bakanlıkça kabul edilenler, hayata veya iş alanlarına hazırlayan programların uygulandığı eğitim kurumlarında kredi olarak değerlendirilir. (Karar - 40)

(71) Öğretim yılı içindeki pratik öğretim okul atelyelerinde yapılır. Ancak, okul - sanayi ilişkilerini geliştirmek ve öğrencileri gerçek iş hayatına hazırlamak amacıyla bu çalışmalar, sanayi ve iş yerlerinde de yapılabilir.

Pratik öğretiminin yapılacağı işyerleri, okul müdürünün başkanlığında ilgili bölüm öğretmenlerinden ve iş yeri temsilcilerinden meydana gelecek bir komisyon tarafından incelenir ve program amaçlarına uygun bir pratik öğretimin yapılabileceği saptandıktan sonra, pratik öğretimin yapılması konusunda Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelik esaslarına uygun olarak iş yeri ile protokol düzenlenir.

Pratik öğretimin etkinliğini ve sürekliliğini sağlamak için, haftalık, aylık veya yıllık programlar, amaç ve muhtevayı zedelememek suretiyle, teksifi bir şekilde işlenebilir veya dersler bloklaştırılabilir. Pratik öğretimde öğrencilerin çalışması okul müdürlüğünce görevlendirilecek bir öğretmen tarafından izlenir. (Karar - 41)

XII — ORTA ÖĞRETİMDE YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER

(72) Orta öğretimde yüksek öğretime hazırlayan programlardan hayata veya iş alanlarına hazırlayan herhangi bir programa geçilebileceği gibi, hayata veya iş alanlarına hazırlayıcı bir programdan yüksek öğretime hazırlayan herhangi bir programdan birine de geçilebilir. Bu geçiş olanakları öğrenim süresi içinde ek programlarla olabileceği gibi herhangi bir programı başararak diploma almış olanlar ile diploma almadan okuldan ayrılmış bulunanlara da tanınır. İstekliler eksik derslerini, gerekiyorsa ayrıca düzenlenecek standart kurslar sistemi ile veya okul dışından sınava girmek suretiyle tamamlıyabilirler. (Karar - 42)

XIII — ORTA ÖĞRETİMDE DERS GEÇME VE KREDİ DÜZENİ

(73) Orta öğretim kurumlarında çeşitli programlar, ders geçme ve kredi toplama düzenine göre tamamlanır. (Karar - 43)

1. DERSLERİN KREDİSİ

(74) Bir öğretim yılı boyunca haftada bir ders saati olarak okutulan derse bir kredi verilir. Yalnız bir yarı yıl okutulan bir saatlik derse yarım kredi tanınır.

Bütün orta öğretim kurumlarında atelye derslerinin her iki saatine bir kredi tanınır.

Ders geçme ve kredi düzeninin uygulanabilmesi için dersler belli kredili standart kurslar halinde düzenlenir. (Karar - 44)

2. LİSE DİPLOMASI

(75) Orta öğretimde hangi programda olursa olsun lise diplomasına hak kazanabilmek için, ortak derslerde başarılı olmak kaydiyle, her öğrencinin bir ders yılında en az 30 kredi olmak üzere 3 yıllık öğretim kurumlarında en az 90, dört yıllık öğretim kurumlarında en az 120 kredilik bir öğrenimi başarıyla tamamlanması gerekir. Meslek dallarının özelliğine göre gerekli krediler Bakanlıkça ayrıca saptanır.

Orta öğretim sonunda gerekli krediyi tamamlayanlara lise diploması verilir .

Ayrıca verilecek bir belge üzerinde ise alınan derslerdeki başarı dereceleri ile diğer değerlendirme sonuçları öğrencinin toplu dosyasındaki kayıtlara dayalı olarak belirtilir.

Yüksek öğretim kurumlarına girişte veya bu kurumların giriş sınavlarına katılmada ek belgede belirtilen bilgiler ilgili yüksek öğretim kurumları tarafından değerlendirilir. (Karar - 45)

3. SEÇMELİ DERSLERLE KREDİ TAMAMLAMA

(76) Yüksek öğrenime devam etmeyi düşünmeyen veya yukarıdaki maddedeki ön şartları sağlayamayan öğrencilerin, lise diplomasına hak kazanabilmeleri için, ortak derslerin dışında, sınıf öğretmeni veya rehberlik örgütünün yardımıyla ve okul olanakları da gözönünde bulundurularak ilgi, istek ve kabiliyetlerine göre 90 krediyi tamamlayacak şekilde bir öğrenim plânını gerçekleştirmeleri gerekir. (Karar - 46)

4. DERS SEÇİMİNDE REHBERLİK

(77) Ortak dersler dışındaki derslerin seçim işinde, sınıf öğretmenleri veya rehberlik örgütü öğrencinin ilgisini, başarısını ve yönelmek istediği alanı gözönünde bulundurarak kendisine yardımcı olurlar. (Karar - 47)

XVI — YÜKSEK ÖĞRETİME GEÇİŞ

(78) Orta öğretimin yüksek öğretime veya hem mesleğe hemde yüksek öğretime hazırlayan programlarını bitiren öğrencilere, yetiştirildikleri yönde, üniversitelere, akademilere ve yükse kokullara girmek için aday olma hakkı tanınır. Hangi fakülte, akademi ve yüksek okullara hangi programları bitirenlerin nasıl girecekleri ilgili kurumlarca kararlaştırılır. Giriş şartlarının tespitinde ve uygulamada Milli Eğitim Bakanlığı ile ilgili kurumlar arasında işbirliği yapılır.

Giriş, ya yalnızca diplomadaki derecelere ve notlara göre, ya merkezi müsabaka imtihanları sistemiyle, ya da her kurum tarafından münferit olarak düzenlenebilir. (M. E. T. K. Madde - 31)

XV — DERS GEÇME VE KREDİ DÜZENİ İLE İLGİLİ ESASLARIN UYGULANMASI

(79) *Orta öğretimde ders geçme ve kredi düzeni ile ilgili esaslar 48 - 80. maddeler uyarınca denemeye konacak ve deneme sonuçlarına göre genelleştirilecektir.*

Ders dağıtım çizelgeleri ve ders çeşitlerinin alacağı son şekle göre mevcut bütün ders programları gözden geçirilecek ve bunlardan gerekli görülenler ile seçmeli derslerin programları yeniden hazırlanacaktır. (Karar - 48)

XVI — ORTA ÖĞRETİMDE YILLIK DERS ÇEŞİDİNİN AZALTILMASI VE DERSLERİN TEKSİFİ OLARAK OKUTULMASI

(80) *«Orta öğretimde yıllık ders azaltılması ve derslerin teksifi olarak okutulması» uygun görülmüştür. Bu maksatla hazırlanan iki ders dağıtım çizelgesi taslağı aşağıya çıkarılmıştır.*

Orta öğretimde öngörülen ders geçme ve kredi düzeni ile ilgili denemeler yapılıp uygulama genelleştirilinceye kadar geçecek dönem içinde, aşağıda önerilen ders dağıtım çizelgeleri uygulanacaktır. Uygulama 1974 - 1975 öğretim yılında liselerin IX. sınıfından itibaren başlayacak ve üç yılda genelleşmiş olacaktır. 1974 - 1975 öğretim yılında liselerin X. ve XI. sınıflarında bulunan öğrenciler izledikleri ders dağıtım çizelgelerine göre öğrenimlerini tamamlayacaklardır. (Karar - 49)

(81) *BÜTÜN LİSELERDE (MODERN FEN VE MATEMATİK PROGRAMI UYGULAYANLAR HARİÇ) UYGULANACAK HAFTALIK DERS DAĞITIM ÇİZELGESİ TASLAĞI (Karar - 50)*

DERSLER	IX. yıl	X. yıl		X. yıl		Üç yıllık top.	
		Fen	Ed.	Fen	Ed.	Fen	Ed.
Türk dili ve edebiyatı	5	5	5	2	6	12	16
Matematik	5	6	6	6	—	17	11
Yabancı dil	4	4	4	4	4	12	12
Coğrafya	5	—	—	—	—	5	5
Tarih	—	4	4	2	2	6	6
Sanat tarihi	—	—	2	—	—	—	2
Felsefe grubu (Psikoloji, Felsefe, Mantık, Sosyoloji)	—	—	—	4	8	4	8
Ahlâk	1	1	1	—	—	2	2
Millî güvenlik	—	—	—	2	2	2	2
Tabiat bilgisi	6	—	—	—	—	6	6
Kimya	—	6	4	—	—	6	4
Fizik	—	—	—	8	6	8	6
Beden eğitimi	1	1	1	1	1	3	3
Seçmeli (Resim, Müzik, Yabancı dil)	2	2	2	1	1	5	5
Din bilgisi	1	1	1	—	—	2	2
TOPLAM	30	30	30	30	30	90	90
Rehberlik ve eğitsel çalışmalar	3	3	3	3	3		

(82) *MODERN FEN VE MATEMATİK PROGRAMI UYGULAYAN LİSELERDE UYGULANACAK HAFTALIK DERS DAĞITIM ÇİZELGESİ TASLAĞI (Karar - 51)*

DERSLER	IX. yıl	X. yıl		XI. yıl		
		Fen	Ed.	Mat.	Tab.	Ed.
Türk dili ve edebiyatı	5	4	5	2	2	6
Yabancı dil	4	4	4	4	4	4
Coğrafya	5	—	—	—	—	—
Tarih	—	4	4	2	2	2
Sanat tarihi	—	—	3	—	—	—
Felsefe grubu	—	—	—	4	4	8
Ahlâk	1	1	1	—	—	—
Millî güvenlik	—	—	—	2	2	2
Matematik	5	5	2	8	[*]	—
Biyoloji	—	—	—	—	6	6
Kimya	—	—	—	6	6	—
Fizik	—	8	—	—	—	—
Fen bilgisi	4	—	6	—	—	—
Beden eğitimi	1	1	1	1	1	1
Seçmeli	2	2	2	1	1	1
Din bilgisi	1	1	1	—	—	—
Seminer	2	—	1	—	—	—
TOPLAM	30	30	30	30	30	30

[*] Tabii bilimler kolunda öğrenci seçimli olarak ya 4 saat matematik ya da 2 saat jeoloji alacaktır. Matematik alanlar için haftalık ders saati sayısı 32 dir.

(83) *Bu iki ders dağıtım taslağının hazırlanmasında aşağıdaki esaslar gözönünde tutulmuştur: (Karar - 52)*

1. Lise programındaki derslerin çeşitleri, müfredatı ve üç yıllık toplam haftalı kders saati sayıları genellikle aynen alınmıştır.

2. Bugün 3 yılda 98 saat tutan haftalık ders saati sayısı, özellikle çift öğretimde karşılaşılan güçlükleri girdemek için, 90'a indirilmiş ve bu nedenle bazı derslerin ders saati sayılarında aşağıdaki ayarlamalar yapılmıştır:

a) Yabancı dil bütün sınıflarda ve kollarda dörder saat olarak saptanmış, böylece edebiyat kolunda 3, fen kolunda 1 saat azalma olmuştur.

b) Edebiyat kolunda matematik, fizik, tarih, coğrafya, sanat tarihi millî güvenlik derslerinden birer saat, kimya dersinden iki saat ,fen kolunda felsefe ve millî güvenlik derslerinden birer saat, fizikten 2 saat, kimyadan da 3 saat azaltılmış ve IX. ve X. sınıflarda birer saat ahlâk dersi konmuştur.

Bu ayarlamalar, ders çeşidinin azaltılması ve derslerin teksifi olarak okutulmasının sağlayacağı yararlarla, program uygulamasını aksatmıyacaktır.

3. Dersleri yıllara teksif ederken dersler arası bağıntı dikkate alınmıştır.

4. Temel araç dersler olan anadil, matematik ve yabancı dilde gereken süreklilik sağlanmıştır.

5. Bazı dersler için «özel derslik» düzeni getirilebileceği düşünülmüştür.

6. Edebiyat kolunda astronomi okutulmayacaktır.

7. Psikoloji, mantık, sosyoloji ve felsefe derslerinde notların ortalaması alınarak öğrenci başarısı «felsefe grubu dersleri» adı altında tek nok halinde değerlendirilecektir.

8. Cebir, geometri ve astronomi derslerinde notların ortalaması alınarak öğrenci başarısı matematik adı altında tek not halinde değerlendirilecektir.

9. Türk dili ve edebiyatı ve kompozisyon derslerinde notların ortalaması alınarak öğrenci başarısı «Türk dili ve edebiyatı» adı altında tek not halinde değerlendirilecektir.

10. «Modern fen ve matematik programlarının uygulandığı 100 lise ve 89 ilköğretmen okulunda uygulanacak haftalık ders dağıtım çizelgesi taslağı»nın hazırlanmasında, ayrıca dikkate alınan esaslar aşağıda sıralanmıştır:

a) Bu okullarda son sınıfta fen ve edebiyat kolu yerine, şu üç kol vardır: Dil ve edebiyat, matematik, tabii bilimler.

b) Yeni ders olarak, fiziksel bilimlere giriş (fizik - kimya)
ve fiziksel bilimler II dersleri konmuştur.
c) Kollara göre üç ayrı düzeyde matematik vardır.
ç) Fen ve matematik derslerine ayrılan saatler normal
liselerin programlarından farklıdır ve genellikle daha
azdır.
d) Tabii bilimler kolunda öğrenci, seçimli olarak, ya
4 saat matematik, ya da 2 saat jeoloji alacaktır. Matema-
tik alanlar için haftalık ders saati sayısı 32 dir.
e) Matematik ve fendersleri dışında kalan dersler nor-
mal liselerde okutulan derslerin aynıdır.
11. Bütün derslerin bitirme sınavları o yılın sonunda ya-
pılacak ve notlar diploma defterine işlenecektir.
12. Rehberlik ve eğitsel kol çalışmaları çizelgedeki hafta-
lık ders saati toplamına göre çarşamba günü öğleden
sonra yapılır. Rehberlik çalışmaları için sınıf öğretmen-
lerine iki saat, eğitsel kol çalışması ile görevli öğretmen-
lere bir saat ek ders ücreti ödenir.
13. Orta öğretimde seçilen din bilgisi dersi, okul müdür-
lüklerince ,normal ders saatlerine ayrılan saatler içine
konarak okutulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ İÇİNDE ÖĞRENCİ AKIŞINI DÜZENLEYEN KURALLAR

A — DEĞERLENDİRMENİN GENEL İLKELERİ

I — DEĞERLENDİRME SÜREKLİ BİR SÜREÇ OLARAK DÜŞÜNÜLMELİDİR

(84) Değerlendirme belirli zamanlarda bazı sorunlar için ya-
pılan bir iş değil öğrencinin okula girmesi ile başlayıp
en az okuldan ayrılmasınadek sürecek bir süreç olarak
anlaşılmalıdır. Buna bağlı olarak, öğrenci hakkında ya-
pılan gözlemlerin ve değerlendirme sonuçlarının gelişti-
rilecek bir «toplu - dosya» da kayda geçirilmesi ve bu
dosyanın öğrenci ile bir sınıftan diğerine ya da bir eğitim
kademesinden diğerine geçişi sağlanmalıdır. Ayrıca, bir
yandan bu ilkeye uygun olarak saptanacak yönetmelik
hükümleri ile uygulamaya ilişkin genelge v. b. hüküm-
lerde değerlendirmenin sürekli yapılmasını sağlayacak
hükümler getirilirken öbür yandan da değerlendirme mo-
delinin dinamik tutulmasına ve yenilikler yönünden de-
ğişebilir özelliği taşımasına özen gösterilmelidir. (Karar-53)

II — DEĞERLENDİRMEDE BÜTÜNLÜK ESAS ALINMALIDIR

(85) Geliştirilip uygulanmaya konacak değerlendirme modeli
tüm eğitim kademelerini kapsamalı ve değişik kademe-
ler arasındaki ilişkileri belirlemelidir. Hazırlanacak yönet-
melikler, genel ilkeler çerçevesinde, farklı kademeler ve
uygulamalar için özel hükümlere fırsat verecek esnekli-
ğe sahip olmalıdır. (Karar - 54)

III — DEĞERLENDİRMEDE TUTARLILIK SAĞLANMALIDIR

(86) Değişik eğitim kademeleri ile farklı uygulamalarda yapı-
lacak değerlendirmeler genel ilkeleri ve uygulama hüküm-
leri yönünden birbiri ile tutarlı olmalıdır. (Karar - 55)

IV — DEĞERLENDİRME MODELİ BASİT VE ANLAŞILABİLİR OLMALIDIR

(87) Değerlendirme modeli ile buna dayalı uygulama hüküm-
leri mümkün olduğu kadar kolay anlaşılır ve farklı yo-
rumlara imkân vermeyecek şekilde düzenlenmelidir. Böy-
lece hem eş - uygulamalar için zemin hazırlanmalı hem de
ilgililerin modeli benimsemeleri kolaylaştırılarak uygula-
mada belirebilecek tereddüt ve aksaklıklarla muhtemel
çatışmalar önlenmelidir. (Karar - 56)

V — DEĞERLENDİRME MODELİ VE İLGİLİ HÜKÜMLER UYGULANABİLİR OLMALIDIR

(88) Değerlendirme modeline dayalı olarak getirilecek uygula-
ma hükümleri teknik gereklerle ülkenin mevcut koşulları
arasında uygun bir denge sağlamalıdır. Gelişmeler dikka-
te alınarak yeni ilkeler ve uygulama hükümleri getirilir-
ken, bu yeniliklerin modelde genel sistemde bütünlüğü
bozup bozmayacağı ve mevcut koşullar altında ne dere-
ce doğrulukla uygulanabileceği dikkate alınmalıdır. (Ka-
rar - 57)

VI — DEĞERLENDİRME ÇOK YÖNLÜ VE KAPSAMLI OLMALIDIR

(89) Öğrenciler hakkında yapılacak değerlendirmeler öğren-
cinin bir dersteki başarısı ile sınırlı tutulmamalı, öğrenci-
nin tüm özellikleri ve içinde bulunduğu koşullar dikkate
alınarak yapılmalıdır. Ayrıca, her konuda yapılacak değer-
lendirmelerin yeterince kapsamlı ve birden çok gözlem-
lere dayalı olması sağlanmalıdır. Yapılan değerlendirme
sonuçları «toplu dosya» ya da «gelişim karnesi» düzeni
içinde toplanmalıdır. Gerekli yöneltme çalışmaları ile du-
yurma ve kararlarda bu dosyadan da yararlanılmalıdır.
(Karar - 58)

VII — DEĞERLENDİRME TÜM İLGİLİLER TARAFIDAN ORTAKLAŞA YÜRÜTÜLEN BİR SÜREÇ OLARAK ELE ALINMALIDIR

(90) Değerlendirme işine öğrenciler, öğretmenler, yöneticiler ve-
liler ve diğer ilgililer katılmalıdır. Bu yolla hem değer-
lendirmenin çok yönlü ve kapsamlı olması, hem de öğ-
rencilerin kendilerini daha iyi tanımaları ve değerlendir-
me sonuçlarından yararlanmaları sağlanmalıdır. Bu hu-
sus özellikle öğrenim zorluklarının teşhisi ve giderilme
yollarının aranmasında, ölçme sonuçlarının öğrencilerle
tartışılmasında ve yöneltme çalışmalarında önem kazana-
caktır. (Karar - 59)

VIII — DEĞERLENDİRMEDE AÇIKLIK VE KARŞILIKLI GÜVEN ESAS OLMALIDIR

(91) Değerlendirilme koşulları değerlendirilence açıkca ve ön-
ceden bilinmeli ve değerlendirme modeli karşılıklı güven
duygusunun gelişip sürdürülmesine yardımcı olmalıdır.
Hazırlanacak uygulama hükümlerinde bu yönde gerekli
tedbirler getirilmelidir. Böylece değerlendirilenin değer-
lendirmeciye ve sisteme güveni sağlamalıdır. (Karar - 60)
rar - 60)

IX — DEĞERLENDİRME MODELİ VE UYGULAMALARI DENETLENMELİ VE ZAMAN ZAMAN DEĞERLENDİRİLEREK GEREKLİ AYARLAMALAR VE DÜZELTMELER YAPILMALIDIR

(92) Bunun için, değerlendirme modeli ile uygulama hüküm-
lerinin nasıl uygulandığı ve ne sonuçlar verdiği ile karşı-
laşılan güçlükler hakkında zaman zaman düzenli bilgiler
toplanmalı ve bu bilgilerin ışığı altında modelde ve uy-
gulama hükümlerinde gerekli değişmeler ve ayarlamalar
yapılmalıdır. (Karar - 61)

X — DEĞERLENDİRME ÖĞRENCİLERİN YA DA ÖĞRENCİ GRUPLARININ ÖZEL DURUMLARI DİKKATE ALINARAK DÜZENLENİP YÜRÜTÜLMELİDİR

(93) Öğrencilerin ilgi ve yetenekleri yönünde gelişip eğitil-
meleri esas olduğuna göre, değerlendirmede bireysel ay-
rılıklara önem verilmelidir. Bunun için de okullarda ya
da sınıflarda ortaya çıkacak özel ilgi ve yetenek grupla-
rının durumlarını dikkate alan uygulama hükümleri ge-
tirilmelidir. (Karar - 62)

B — ÖLÇME İŞLEMİNE İLİŞKİN İLKELER

(94) Ölçme işleminde kullanılacak ölçme araçlarının kapsamı
eğitim ve öğretiminin amaçlarına uygun olmalıdır. (ge-
çerlik ilkesi). (Karar - 63)
(95) Ölçme işlemleri ile ölçme araçları «yeterince hatasız» ya
da hatalardan arınık olmalıdır (güvenirlik ilkesi). (Ka-
rar - 64)
(96) Ölçme araçlarının, özellikle sınavların, güçlük derecesi
yapılacak değerlendirmenin amaçlarına uygun olmalıdır
(geçerlik - güvenirlik ilkeleri). (Karar - 65)

(97) Ölçme işinde esas alınacak ölçek ya da ölçekler, ölçme hatalarını ve işlemsel güçlükleri azaltıcı nitelikte olmalıdır (güvenirlik ilkesi). (Karar - 66)

(98) Ölçme işleminde izlenecek yöntemlerle kullanılacak ölçme araçları kullanışlı olmalıdır (geçerlik - güvenirlik ilkeleri). (Karar - 67)

C. ÖLÇME SONUÇLARININ KULLANILMASINA İLİŞKİN İLKELER

(99) Değişik eğitim basamaklarında aynı değerlendirme ölçeği (not verme sistemi) kullanılmalıdır. (Karar - 68)

(100) Ölçme ölçeği ile değerlendirme ölçeği mümkün olduğu takdirde ayrılmalı, uygulama koşullarının uygun olmadığı durumlarda ise ölçmede değerlendirme ölçeği aynen kullanılmalıdır.

Değerlendirme ölçeği ile ölçme ölçeğinin ayrılması teknik açıdan yararlıdır. Bunun doğal bir sonucu olarak, ölçmede esas alınan sayı sisteminden farklı olan harf sistemi değerlendirme ölçeği olarak bazı kurumlarca uygulanmaktadır. Ancak, böyle bir ayırım yapıldığı zaman ölçme ölçeğinden değerlendirme ölçeğine ya da değerlendirme ölçeğinden ölçme ölçeğine geçişin gerekli kıldığı bazı teknik zorunlar vardır. Bu zorunları yerine getirmek ise bazı istatistiksel işlemlerin uygulanmasını gerektirir. Bu işlemlerin gereğince uygulanabilmesi de ilgililerin bu konuda yeterince yetişmiş olmalarına, bu iş için bir miktar zaman ayırabilmelerine ve bazı fiziksel olanakların varlığına bağlıdır. Bu olanakların yokluğu ya da eksikliği halinde genellikle notlar harflerle gösterilmekle beraber aslında yapılan iş ölçme ölçeği ile değerlendirme ölçeğini tek bir ölçek kabul ederek uygulamaları bu yönde yürütmekten ibarettir. Bu duruma ve ülkemiz koşullarına göre, daha önce belirtilen bütünlük, tutarlık ve uygulanabilirlik ülkelerine uyarak ölçme ve değerlendirme ölçeklerinin bir tutulması uygun görülmektedir. Buna göre, beşli sayısal sistem kullanılmalı; resmi kayıtlarda ve gerekli görülecek yerlerde bu sayıların karşılığı olan ve başarı derecesi bildiren sıfatlar belirtilmelidir. (Karar - 69)

(101) Seçilecek ölçekte başarısızlık yalnız bir kategori, başarı ise kendi içinde sıralı dört kategori halinde gösterilmelidir.

Madde 100 ve 101 de belirtilen hususlara dayalı olarak getirilen ölçek aşağıdadır.

Ölçek Değeri	Değer Hükmü	Sıfat Karşılığı
5		Pekiyi
4		İyi
3	——→ Geçer ——→	Orta
2		Geçer
1	Geçmez	Geçmez (Karar - 70)

(102) Birden çok ölçmelere dayanan değerlendirmelerde ölçme sonuçlarına önemlerine ve kapsamlarına göre farklı ağırlıklar verilmelidir. (Karar - 71)

(103) Ölçme sonuçları yalnız not vermede ve eksiklik aramada değil, eğitim ve öğretimin çeşitli öğelerinin bu arada özellikle öğrencilerin güçlü ve güçsüz yönlerinin ortaya çıkarılıp gerekli tedbirlerin zamanında alınması amaçlarıyla da kullanılmalıdır. ((Karar - 72)

(104) Ölçme sonuçlarından değerlendirmeye geçişte eğitim ve öğretimin amaçları ile sınıfın başarı dağılımı ve bir öğrencinin bu dağılımdaki yeri dikkate alınmalıdır. (Karar - 73)

(105) Ölçme ve değerlendirmede ortaya çıkacak hataları azaltmak için değerlendirme birden çok sayı ve türde ölçme sonucuna (sınava) dayanmalıdır.

1. Bir öğretim yılı iki dönem olarak ele alınmalı; sınavlar bir dersin özelliğne göre yazılı, sözlü ya da uygulamalı veya bunların karışımı olmalıdır.

2. Sınavlar öğrencilere usanç vermeyecek, onları sürekli öğrenmeye yöneltecek sıklıkta yapılmalıdır. Her dönemde, birbirinden aralı verilen ,en az iki ara sınavı ile bir dönem sonu sınavı yapılmalı ve bu sınavların zamanı önceden saptanıp ilgililere duyurulmalıdır .(Karar - 74)

(106) Her sınavın okul idaresince veya ders öğretmenince kabul edilebilecek özürler nedeni ile yalnız bir sefer engeli yapılabilmelidir. (Karar - 75)

(107) Öğretim yılı sonunda yapılacak değerlendirmede bir dersin nihai notu saptanırken ara ve dönem sonu sınavlarına genel ilkelere uygun şekilde saptanacak ağırlıklar verilmelidir. (Karar - 76)

(108) Öğretim yılı sonunda her dersten nihai not olarak geçer notlardan birini alanlar doğrudan sınıf geçmelidir. Bir ya da daha çok dersten aldığı nihai not «geçmez» durumda olanlar okulca açılacak yetiştirme kurslarına devam etmeli ,kurslardan sonra bir ya da daha çok dersten «geçmez» not alan öğrencilerin durumları not ortalamaları dahil, Bakanlıkça saptanacak ölçütler gözönünde tutularak sınıf öğretmenler kurulu tarafından karara bağlanmalıdır. Ancak, yetiştirme kursları sonunda yapılacak sınavların sonuçları alınmadan başarı ortalaması ya da kurul kararı ile sınıf geçirilmemelidir. (Karar - 77)

(109) Değerlendirmede dersler arasında ayrıcalık yapılmamalıdır.

Sınıf geçme ve okul bitirmede bazı derslere diğerlerinden daha çok ya da daha az önem verilmemelidir. Çalışma alanlarına verilecek bağıl önem haftalık ders saati sayısını ayarlama yoluyla sağlanmalıdır. Bunun bir gereği olarak da öğrencilerin başarı ortalamaları hesaplanırken her dersten alınan not ilgili dersin haftalık ders saatı sayısı ile çarpılmalıdır. (Karar - 78)

(110) Her öğretim kademesi için tek diploma verilmelidir. Ancak, mezunların başarı durumlarındaki farklılıklar toplu dosyada yer alacak kayıtlara dayalı ve alınan derslerdeki başarı derecesi ile diğer değerlendirme sonuçlarını ayrıntılı olarak gösteren bir belgede belirtilmelidir. (Karar - 79)

(111) Bir öğrenim kademesini bitirmede verilecek diploma üzerinde mezuniyet derecesi gösterilmelidir.

Bu derece hesaplanırken öğrencinin ilgili kademe süresince aldığı notların ağırlıklı ortalaması esas alınmalıdır. Bir öğretim kademesi bir üst öğrenim kademesine kabul için mezunlarının «yeterli» ya da «yetersiz» olduğunu diploma üzerinde belirtmemelidir. Bu husus ve giriş şartları, yukarda belirtilen hususlar dikkate alınarak üst öğrenim kurumunca karara bağlanmalıdır. (Karar - 80)

(112) Bir öğrenim kademesini bitirmek için kademe sonunda ayrıca bir bitirme sınavı yapılmamalıdır. (Karar - 81)

(113) Bir öğrenim kademesindeki başarı durumu üst öğrenim kurumuna giriş için yeterli olmadığı görülenlere çeşitli yollarla bu eksikliklerini tamamlama hak ve olanağı tanınmalıdır. (Karar - 82)

(114) Önerilen ilkelere uygun olarak geliştirilecek değerlendirme modeli ile uygulama hükümleri önce seçilecek birkaç okulda düzenli bir denemeye tâbi tutulmalı; bu deneme değerlendirilmeli, değerlendirmeden elde edilecek sonuçlara göre gerekli düzeltme ve ayarlamalar yapılarak yaygın uygulamaya geçilmelidir. (Karar - 83)

Ç — DENEME PROJESİ

(115) Öğrenci akışını düzenleyen kurallar ile ilgili olarak yukarıda saptanan ilkelerin ışığında temel çalışma dokümanının 159 - 221 pragraflarında ve ayrıca 331 - 334 pragraflarında belirtilen öneriler Bakanlıkça gözden geçirilerek bu husustaki deneme projesi hazırlanacaktır. (Karar - 84)

İKİNCİ KISIM

1974 - 1975 ÖĞRETİM YILINDA YENİ SİSTEMLE İLGİLİ UYGULAMA PLÂNI

(Bu kısımda, daha önceki kısımda yer alan kararlardan 1974 - 1975 öğretim yılında hangilerinin ne ölçüde uygu-

lanacağı gösterilmiştir. Ayrıntılı uygulama plânı Bakanlıkça ayrıca hazırlanacaktır.)

I — İLKOKUL VE ORTAOKUL PROGRAMLARI KAYNAŞTIRILMIŞ BİR BÜTÜN HALİNDE YENİDEN DÜZENLENECEKTİR

(116) İlkokul Türkçe programı ile ortaokul Türkçe ve dilbilgisi programı temel eğitimin amaçlarına uygun olarak bütünleştirilecek; bu maksatla mevcut ortaokul programı gözden geçirilecek ve yarışma açma veya komisyon kurma yolu ile tek kitap yazdırılacaktır. (Karar - 85)

(117) İlkokul ve ortaokul matematik programları gözden geçirilerek modern kavramların programda yer alması yolundaki çalışmalar sürdürülecek ve yarışma açma veya komisyon kurma yolu ile tek kitap yazdırılacaktır. (Karar - 86)

(118) İlkokulların IV. ve V. sınıf sosyal bilgiler programı ile ortaokul sosyal bilgiler programının temel eğitimin amaçlarına uygun olarak kaynaştırılmış bir bütün oluşturacak şekilde yeniden düzenlenmesiyle ilgili çalışmalar sürdürülecektir. Bu maksatla hazırlanmış olan program taslağı Tebliğler Dergisinde yayımlanacak ve yeni programa göre IV, V, VI, VII ve VII. sınıflar için yarışma açma veya komisyon kurma yoluyla Bakanlıkça tek kitap yazdırılacaktır. (Karar - 87)

(119) İlkokul IV. ve V. sınıf fen ve tabiat bilgileri programı ile ortaokul fen bilgisi programının temel eğitimin amaçlarına uygun olarak «fen bilgisi» adı altında kaynaştırılmış bir bütün oluşturacak şekilde yeniden düzenlenmesiyle ilgili çalışmalar sürdürülecektir. Bu maksatla hazırlanmış olan program taslağı Tebliğler Dergisinde yayımlanacak ve yeni programa göre IV, V, VI, VII, ve VIII. sınıflar için tek kitap yazdırılmak üzere ödüllü yarışma düzenlenecek veya komisyon kurarak yazdırılacaktır. (Karar - 88)

II — YENİ YABANCI DİL PROGRAMLARI GENELLEŞTİRİLECEKTİR

(120) Ortaokullar için geliştirilen yeni yabancı dil programları genelleştirilecektir. (Karar - 89)

III — SEKİZ YILLIK OKUL PROGRAMI DENEMESİ SÜRDÜRÜLECEKTİR

(121) Yatılı bölge okullarımızda denenmekte olan temel eğitim program geliştirme çalışması sürdürülecek ve alınan sonuçlar değerlendirilecektir. (Karar - 90)

IV — ORTAOKUL YENİ DERS DAĞITIM ÇİZELGESİ UYGULAMAYA KONACAKTIR

(122) Ortaokul programı ve haftalık ders dağıtım çizelgesi, IX. Millî Eğitim Şûrası kararlarına uygun olarak, VI. sınıftan itibaren bütün okullarda uygulamaya konacaktır. Meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarının birinci devrelerinde, seçmeli dersler yerine, ikinci devrenin amaç ve özellikleri de dikkate alınarak meslek dersleri verilecektir (Karar-91)

V — ORTA ÖĞRETİMDE YILLIK DERS ÇEŞİDİ AZALTILACAK VE DERSLER TEKSİFİ OLARAK OKUTULACAKTIR

(123) (Bakınız madde 80 - 83) (Karar - 92)

VI — PROGRAM GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI ARAŞTIRMA PROJELERİ HALİNDE SÜRDÜRÜLECEKTİR.

(124) Program geliştirme çalışmaları IX, Millî Eğitim Şûrasında kararlaştırılan ders dağıtım çizelgesi çerçevesinde ele ele alınacak ve orta öğretimde:

1. yüksek öğretime hazırlayan,
2. hem mesleğe hem yüksek öğretime hazırlayan,
3. hayata ve iş alanlarına hazırlayan programların ortak derslerine ve seçmeli derslerine ait ders programlarının gözden geçirilmesi veya yeniden hazırlanması yolunda girişilen çalışmalar sürdürülecektir. (Karar - 93)

(125) Modern fen ve matematik programlarının 100 lise ve 89 ilköğretmen okulunda uygulanması ile ilgili araştırma projesi sürdürülecektir. Ayrıca, modern fen ve matematik programları, olanak ve koşullara göre, bazı liseler ile deneme niteliğinde olmak üzere bazı teknik lise ve meslek liselerinde de uygulanacaktır. (Karar - 94)

(126) Yabancı dil öğretimini gelşitirmek üzere Avrupa Konseyi ve ilgili ülkelerin katkısı ile ortak bir proje halinde yürütülmekte olan «Yabancı Dil Öğretimini Geliştirme Projesi» çerçevesindeki çalışmalar sürdürülecektir. Proje çerçevesinde,

1. giriş,
2. başlangıç,
3. orta,
4. ileri olmak üzere başlıca dört seviyede geliştirilmekte olan,

a. öğrenci kitapları,
b. görme araçları,
c. işitme araçları,
ç. öğretmen kitaplarının denenmesi ve denenen malzemenin yayınlanması ve dağıtımı sağlanacaktır. (Karar - 95)

(127) IX. sınıf için Türk dili ve edebiyatı, tarih, coğrafya, elektrik ve elektronik ve uygulaması, teknik resim, genel endüstri bilgisi ve uygulaması, tarım ve uygulaması, ticaret bilgisi ve uygulaması derslerine ait yeni program taslakları hazırlanmış ve Tebliğler Dergisinde yayımlanmıştır. Bunlara uygun ders kitaplarının yazdırılması için hem Bakanlıkça yetkili komisyonlar kurulmuş. hem de serbest sebasına açık tutulmuştur. Bu çalışmalara, devam olunacaktır. (Karar - 96)

(128) Fen projesi ve yabancı dil öğretimi projesinden edinilen tecrübelerin ışığında diğer derslerin programlarının da «araştırma projeleri» halinde Bakanlıkça geliştirilmesine çalışılacaktır. Bu maksatla Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı 1974 bütçesine araştırma ödeneği konmuştur. (Karar - 97)

(129) Teknik lise ve meslek liselerinin mesleğe yönelik derslere ve uygulamalara ait pogramlarının ve temrin yapraklarının, araştırma projesi halinde, Bakanlıkça geliştirilmesi bir plana bağlı olarak yürütülecektir. Bu maksatla fen projesinde olduğu gibi, meslekî ve teknik öğretim alanında bir projenin öncelikle geliştirilmesi ve bu projede, bilim adamlarımızın, meslekî ve teknik öğretim kurumları temsilcilerinin, iş veren ve işçi kesiminden de temsilciler bulunması sağlanacaktır. (Karar - 98)

(130) Temel eğitim ve orta öğretim din bilgisi programları gözden geçirilecek; bu konuda Diyanet İşleri Başkanlığı ile işbirliği yapılacaktır. (Karar - 99)

VII — YENİ PROGRAMLAR DENEMEDEN SONRA GENELLEŞTİRİLECEKTİR.

(131) Yeni programların uygulamaya konmasında sırasıyla aşağıdaki yol tutulacaktır:

1. Hazırlanan yeni ders kitapları ve diğer öğretim araçlarının denenerek uygulanacağı okullar çeşitli bölgelerden ve şartları değişik olan okullar arasından seçilecek;
2. Bu okullarda yeni programları deneyecek olan öğretmenler seminerlere alınacak;
3. Uygulama, Bakanlık yetkilileri ve Bakanlık müfettişleri tarafından izlenecek ve yönetici ve öğretmenlere gereken rehberlikte bulunulacak;
4. Uygulama sonunda yapılacak değerlendirmede yararlanılmak için anketler düzenlenecek;
5. Denemeye katılan öğretmenlerin bir yıllık uygulama sonuçlarından yararlanılmak üzere değerlendirme seminerleri tertiplenecek;
6. Anket ve seminerlerden de yararlanılarak programlar, yeni ders kitapları ve diğer araçlar gözden geçirilecek;
7. Deneme sonuçları değerlendirilerek programlar yaygınlaştırılacak;
8. Öğretmen kitapları hazırlanacak;
9. Yeni programlar öğretmen yetiştiren öğretim kurumlarında öğretmen adaylarına tanıtılacak;
10. Öğretmeni işbaşında yetiştirme faaliyetleri arasında

yeni programlarla ilgili seminerlere öncelik verilecektir. (Karar - 100)

VIII — TEK KİTAP UYGULAMASINA GEÇİLECEKTİR

(132) Zorunlu öğrenim çağını kapsayan temel eğitimin gereği olarak, öğrencilere tamamen veya kısmen parasız kitap vermek veya çok ucuz bir fiatla sağlamak amacıyla Bakanlıkça ilkokul ve ortaokul kitapları için başlatılan tek kitap uygulaması sürdürülecektir. (Karar - 101)

(133) Tek kitap uygulaması bir plâna göre zamanla diğer eğitim kademeleri kitaplarını da kapsamına alacaktır. Tek kitap olarak kabul edilecek ders kitapları,

1. ödüllü yarışmalar düzenlemek veya,

2. komisyon veya kişilere yazdırmak suretiyle Bakanlıkça hazırlanacak veya serbest yazarlara ait kitaplardan seçilecektir. (Karar - 102)

(134) Tek kitabın telif hakkı, baskı sayısı sınırsız olmak ve okutulma süresi en az beş yıl olmak kaydıyla, ödül vermek veya bir defa da önceden ödenmek suretiyle Bakanlıkça satın alınacaktır. (Karar - 103)

(135) Bakanlık tek kitap olarak kabul edilen ders kitaplarının zamanında basılmasını ve öğretim yıl başlamadan önce okullara dağıtılmasını sağlamak üzere gerekli tedbirleri alacak; bu maksatla Bakanlık Basımevinin olanakları yetmediği takdirde, ders kitaplarının özel sektörde basımını sağlayacaktır. (Karar - 104)

(136) Tek kitap uygulaması, serbest yazarların, bol miktarda yardımcı ders kitabı hazırlanması ve ders kitaplarının iyileşmesi çalışmalarına katkıda bulunmalarını destekleyecek ve onları özendirecek biçimde düzenlenecektir. (Karar - 105)

IX — AHLAK DERSİ PROGRAM TASLAĞI BAKANLIKÇA UYGULAMAYA KONACAKTIR

(137) Temel eğitim ve orta öğretim kurumlarında okutulmak üzere Talim ve Terbiye Kurulunca hazırlanan ve Şûra üyelerinin bilgilerine sunulan Ahlâk dersi program taslağı, Şûrada kabul edilen ders dağıtım çizelgelerine göre Bakanlıkça uygulamaya konulacak ve denenerek geliştirilecektir.

Şûra görüşmeleri sırasında «ahlâk eğitimi»nin zorunlu olduğu belirmiş; ancak bunun ayrı bir ders mi, yoksa diğer dersler kapsamı içinde mi yapılacağı konusunun, ayrı bir ders olması Hükümet Programı içinde T. B. M. M. kararı olarak oluştuğu sayın Bakan tarafından açıklandığından, oya sunulmasına lüzum görülmemiştir. (Karar - 106)

X — OKUL RADYO VE TELEVİZYONUNDAN YARARLANMA OLANAKLARI GENİŞLETİLECEKTİR

(138) Okul radyo ve televizyonundan yararlanarak okul içine ve sınıf içine ders programlarına uygun yayınlar yapmak, uzun dönemde gerçekleştirilecek bir hedeftir. Bu hedefe kısa zamanda ulaşabilmek için mevcut olanakları geniş ölçüde kullanarak deneme niteliğinde yayınlar yapmağa devam olunacaktır.

Bu programlar objektif olarak değerlendirilip gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra genelleştirilecektir. (Karar-107)

XI — ORTAOKULDA YENİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME DÜZENİ BİRİNCİ SINIFTAN İTİBAREN BAZI OKULLARDA DENEMEYE KONULACAKTIR

(139) Ortaokullarda yeni not verme düzeni ile ilgili olarak yukarıda 84 - 115. maddelerde yer alan esaslar, 1974 - 1975 öğretim yılında VI. sınıflarda başlamak üzere bazı okullarda düzenli bir denemeye tâbi tutulacaktır. Bu okulların diğer sınıflarında bulunan öğrencilere mevcut sınıf geçme ve sınav yönetmeliği hükümleri uygulanmaya devam olunacaktır. (Karar - 108)

XII — ORTA ÖĞRETİMDE SINIF GEÇME YERİNE DERS GEÇME VE KREDİ DÜZENİ, UYGULAMALI BİR ARAŞTIRMA PROJESİ HALİNDE DENEME NİTELİĞİNDE UYGULANMAYA BAŞLANACAK VE DÖRT YILDA YAYGINLAŞTIRILACAKTIR

(140) Orta öğretimde sınıf geçme yerine ders geçme ve kredi düzeni 1974 - 1975 öğretim yılında, deneme niteliğinde olmak üzere bazı okullarda IX. sınıftan itibaren uygulanmaya başlanacak ve birinci yıl denemesinin değerlendirme sonuçlarına göre uygulama, 1975 - 1976 öğretim yılında bütün okullarımızın IX. sınıflarında genelleştirilecektir. Böylece yeni düzen dört yıl içinde gerçekleştirilmiş olacaktır.

Deneme ile ilgili olarak programlar ve öğrenci akışını düzenleyen kurallar konusunda yukarıda ilgili bölümlerde sıralanan esaslar zorunlu değil, deneme için yol gösterici olacaktır.
Deneme, Fen Projesinin kuruluş ve çalışmalarından da yararlanılarak yürütülecektir. Şöyle ki;

1. Araştırma projesinin genel esasları Talim ve Terbiye Kurulunca hazırlanacaktır.

2. Araştırma projesinin düzenlenmesi ve yürütülmesi için bir bilimsel komisyon kurulacaktır.

3. Bilimsel komisyona bağlı olarak bir proje genel sekreterliği kurulacak ve genel sekreterlik personel, bütçe ve diğer hususlar bakımından gerekli olanaklarla donatılacaktır.

4. Bilimsel komisyon kararlarının uygulanması ve gerçekleştirilmesi için bilimsel komiysona bağlı olarak bir yürütme grubu kurulacaktır. Yürütme grubu proje genel sekreterinin başkanlığında denemeye giren dairelerin yetkili elemanlarından kurulacaktır.
Bu maksatla ilgili dairelerde denemeyi yürütmek üzere genel müdür yardımcısı veya bir şube müdürü görevlendirilecektir.

5. Başlangıçtan itibaren projenin bilimsel değerlendirilmesini yapmak üzere yönetim bakımından genel sekreterliğe bağlı bilimsel bakımdan özerk, bir değerlendirme grubu kurulacaktır. Değerlendirme grubu elemanları genel sekreterin gerekli gördüğü oturumlarda, yürütme grubu toplantılarına katılacaktır.

6. Deneme okulları bilimsel komisyonca saptanacak esaslara göre seçilecektir.

7. Deneme başlamadan önce, denemeye katılacak okulların yönetici ve öğretmenleri hizmet içi eğitiminden geçirileceklerdir.

8. Deneme bilimsel komisyonca görevlendirilecek uzman ve rehberler tarafından devamlı olarak izlenecektir.

9. Bu proje giderleri için bilimsel komisyonun ayrı bir bütçesi olacaktır.

10. Deneme okullarında görevlendirilecek yönetici ve öğretmenlerin atanma ve nakillerinde bilimsel komisyonun görüşü alınacaktır.

11. Ders geçme düzeni ve kredi sistemi 1974 - 1975 öğretim yılından itibaren deneme niteliğinde uygulanacaktır. Uygulama projesi hazırlanırken aşağıdaki hususların dikkate alınması Şûra Genel Kurulunca tasviye olunmuştur.
a) Bu sistemi uygulayan okullardan da temsilciler çağrılmalı ve görüşlerinden yararlanılmalıdır.
b) Kurulacak bilimsel komisyon, bu konularda çalışmalar ve araştırmalar yapmış ve bu projeye katkıda bulunacak kişilerden oluşturulmalıdır.
c) 1974 - 1975 öğretim yılında denenmesi yapılmak üzere seçilecek okulların arasında bu tür sistemi bugüne kadar uygulayan okullar da bulunmalıdır.
ç) Denemenin gerçek sonuçları aksettirir nitelikte olması için farklı amaçlı (kız - erkek teknik öğretim, ticaret öğretim, imam - hatip lisesi ve genel öğretim) programlar tercih edilmelidir. Deneme okulları seçilirken okullar arasında çevre ve olanaklar yönünden eşitsizlik gösteren okullara da yer verilmelidir.

d) Deneme başlamadan önce deneme için seçilen okulla-
rın yönetici ve öğretmenlerinin hizmet içi eğitimden geçi-
rilmeleri sağlanmalıdır.
e) Uygulamada çıkabilecek engelleri zamanında ve kay-
nağında halledebilmek için denemenin yürütüleceği okul
yöneticilerine gerekli yetkiler verilmelidir.
f) Sistemin sürekliliğini sağlamak için öğretmenlerin bu
ilkeye inandırılmasında büyük yararlar vardır. Gereken
tedbirler buna göre alınmalıdır.
g) Önşart derslerin sayısı çok az olmalıdır.
h) 1974 - 1975 öğretim yılında başlayacak uygulamada
çok belirgin problem olabilecek yönler görülmeyebilir.
Ancak bu öğretim yılı sonunda ve 1975 - 1976 öğretim yı-
lında problemlerle karşılaşılacağı tabiidir. Bu bakımdan
uygulandığı öğretim yılı içindeki «olumludur» görüşü ve
«problemsiz yürür» havasına aldanmamalı, çalışmalar dik-
katle sürdürülmelidir.
i) Çalışmalar sırasında, Temel Çalışma dokümanının so-
nunda ek 4'te açıklanan ve İzmir Motor Sanat Enstitüsün-
de 19 yıldan beri yapılmakta olan ders geçme ve kredi
düzeni denemesinden de yararlanılmalıdır. (Karar - 109)

XIII — BÜTÜN OKULLARDA VE ORTA ÖĞRETİM KURUMLARINDA BÜTÜNLEME SINAVLARI YETİŞTİRME KURSLARINDAN SONRA HAZİRANDA YAPILACAKTIR

(141) Ortaokulda ve genel, meslekî ve teknik orta öğretim ku-
rumlarında, bitirme, bütünleme ve dışardan bitirme sınav-
ları yerine, 1974 - 1975 öğretim yılından itibaren aşağıdaki
esaslar uygulanacaktır.
1. İkinci kanaat dönemi sonunda her dersten alınan yıl so-
nu notu ara sınıflarda sınıf geçme, son sınıfta bitirme no-
tudur. Ara sınıflarda biten derslerin yıl sonu notu da bi-
tirme notu sayılır.
2. İkinci kanaat dönemi sonunda başarısız olan ders veya
derslerden bütünleme sınavlarına girilebilir.
3. Yıl sonunda başarısız dersleri olan öğrencilere bir ola-
nak daha tanımak ve bütün öğrencilerin yaz tatilinden
yararlanmış ve dinlenmiş olarak yeni öğretim yılına baş-
lamalarını sağlamak için bütünleme sınavları yetiştirme
kurslarından sonra haziran ayı sonlarında yapılır. Bu
maksatla gerekiyorsa bütünleme sınavları süresi 10 tem-
muza kadar uzatılabilir.
4. Bütünlemeye girecek öğrenciler için en az 30 gün süren
teksifi bir yetiştirme programı düzenlenir. Öğrenciler bu
kurslarda bütünlemeye girecekleri derslerden kendi öğ-
retmenleri veya okul müdürünün uygun göreceği öğret-
menler tarafından yetiştirilirler.
5. Kurslara katılacak öğrenciler yaklaşık olarak 20 şer
kişilik gruplara ayrılır.
6. Yetiştirme programında öğretmenlere haftalık azamî
ders saati kadar görev verilebilir. Bu göreve karşılık öğ-
retmenlere ayrıca ek ders ders ücreti ödenmez. Öğret-
menlere nisan ayı içinde ödenen ek ders ücreti mayıs
ve haziran aylarında da aynen ödenmeye devam olunur.
Yetiştirme programı için öğrencilerden hiçbir surette üc-
ret alınmaz.
7. Öğrencinin gireceği bütünleme sınavında aldığı not o
dersin yıl sonu notu sayılır.
8. Bütünleme sınavları zorunlu değildir. Ancak isteyen
öğrenciler girerler. Bu maksatla öğrenciler bütünleme
sınavına girmek istedikleri dersleri haziran ayının ilk iki
günü içinde bir dilekçe ile okul idaresine bildirirler.
9. Okul dışından bitirme sınavları da bütünleme sınavları
ile birlikte yapılır.
10 Ara sınıflarda yıl sonu başarı durumu aşağıda belirti-
len esaslara göre saptanır:
Bütünleme sınavları sonunda, başarısız notu olan öğren-
cilerin durumları okul müdürünün başkanlığında topla-
nacak olan sınıf öğretmenler kurulunda ayrı ayrı görü-
şülür.
Sınıf öğretmenler kurulu bu toplantıda her öğrencinin di-
ğer dersleri ve geçen yıllardaki başarıları ile devam ve di-
siplin durumlarını inceler; eğitsel kol çalışmalarına katıl-
masını ve bu çalışmalardaki başarısını gözden geçirir ve
yıllık genel başarı durumunu bütünü ile değerlendirerek
öğrencinin,
a. ya bir üst sınıfta denenmesine,
b. ya da aynı sınıfı tekrarlamasına karar verir.
Sınıf öğretmenler kurulu bu kararlarını oy çokluğu ile
alır. Oyların eşit olması halinde başkanın bulunduğu ta-
raf çoğunlukta sayılır.
Sınıf öğretmenler kurulunun öğrenci hakkındaki bu ka-
rarı öğrenciye ve velisine yazı ile duyurulur.
Bir üst sınıfta denenme kararı, her öğrenci için biri orta-
okul diğeri lise ya dengi orta öğrenim boyunca olmak
üzere en çok iki defa uygulanabilir.
11. Son sınıflarda yıl sonu başarı durumu aşağıdaki esas-
lara göre tespit edilir:
Ortaokul bitirme sınıfı olan VIII. ve orta öğretimi bitir-
me sınıfı olan XI. veya XII. sınıflar sonunda bütünleme
sınavlarında başarı göstermeyen öğrenciler, başarısız not
aldıkları derslerden gelecek yıllarda bütünleme sınavla-
rına sınırsız olarak girebilirler.
12. Hangi nedenle olursa olsun eylül ayında veya yeni
ders yılı başında yeniden bütünleme sınavı yapılmaz.
13. 141. maddede yer alan bu yeni uygulama okullara, öğ-
rencilere ve ailelere en kısa zamanda duyurulacak ve bu
konuda meslek ve kamu oyu yeterince aydınlatılacaktır.
(Karar - 110)

XIV — YILLIK ÇALIŞMA TAKVİMİ YENİDEN DÜZENLENECEKTİR

(142) Yılık çalışmanın düzenlenmesiyle ilgili esaslar aşağıya
çıkarımıştır.
1. Bir ders saati 40 dakikadır.
2. Ortaokullar ve genel meslekî ve teknik orta öğretim ku-
rumları 1 eylülde açılır. İlk hafta içinde sınıfların teşkili,
yıllık çalışma programlarının hazırlanması, öğretmenler
kurulu ve zümre öğretmenleri toplantısı gibi çalışmalar
yapılır. Öğrenci mevcudu kalabalık okullarda kayıtlar
ağustos ayının son haftasında başlatılabilir.
3. Dersler eylül ayının ikinci pazartesi günü başlar ve 21
mayıs akşamı kesilir. Not çizelgeleri ders kesimini izle-
yen en geç iki gün içinde idareye verilir.
4. Yarı yıl tatili ocak ayının başından itibaren iki hafta
sürer.
5. Resmi tatiller dışında verilecek olağanüstü tatil süresi
kadar bir süre yıl sonuna eklenir veya bu tatiller dolayı-
siyle yapılamayan dersler okul idarelerince düzenlenecek
bir ek programa göre yıl içinde telâfi edilir.
6. Meslekî ve teknik okullar öğrencileri ,diploma almaya
hak kazanabilmek için, öğretim süresi boyunca toplam
otuz (30) iş günü staj yapmak zorundadırlar. Staj çalış-
maları, okul yönetimince uygun görülecek endüstri kuru-
luşları ile iş yerlerinde yapılır. Uygun staj yeri buluna-
maması halinde, bu çalışmalar her yıl derslerin başlama-
sından önce 15 gün içinde yapılır. (Karar - 111)

XV — REHBERLİK VE ARAŞTIRMA HİZMETLERİ GELİŞTİRİLECEKTİR

(143) Okullarımızda, genel ve meslekî rehberlik hizmetlerinin
örgütlendirilmesi ile ilgili esaslar ve rehberlik progra-
mı bütün okullarımızda uygulanacak ve rehberlik progra-
mının uygulanması için okul müdürlükleri gerekli tedbir-
leri alacaklardır. Sistemin yeni ve önemli unsurlarından
olan rehberlik çalışmaları ile yeni ölçme ve değerlendirme
düzeninin uygulanmasında yönetici ve öğretmenlere yar-
dımcı olmak, seminerler düzenlemek, danışmanlık yap-
mak ve uygulamayı yerinde izlemek ve sorunları yerinde
çözebilmek amacı ile her ilde rehberlik ve araştırma mer-
kezlerinin kurulması ve mevcutların beklenen hizmetleri
görecek şekilde geliştirilmesi için kadro tahsisi, uzman
atanması, geçici danışman gönderilmesi, seminer ve kurs-
lar düzenlenmesi, yayınlar ve araçlar gönderilmesi gibi
tedbirler alınacaktır. (Karar - 112)

XVI — YÜKSEK OKULLAR KANUN TASARISI

(144) Yüksek okullar kanununun çıkarılmasına çalışılacaktır.
(Karar - 113)

XVII — YÜKSEK ÖĞRETİM KAPASİTESİ ARTIRILACAKTIR

(145) Yüksek öğrenime geçiş hakkının kazanmış istekli her öğrenciye yüksek öğrenim olanağı sağlanmasına çalışılacaktır. (Karar - 114)

XVIII — KANUNLARDA GEREKLİ DEĞİŞİKLİKLER YAPILACAKTIR

(146) IX. Milli Eğitim Şûrası kararları da gözönünde tutularak İlk Öğretim ve Eğitim Kanunu; Milli Eğitim Temel Kanunu ve milli eğitimle ilgili öteki kanunlarda gerekli değişikliklerin yapılması sağlanacaktır. (Karar - 115)

XIX — ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLAR YENİDEN DÜZENLENECEKTİR

(147) Öğretmen yetiştiren kurumlar Milli Eğitim Temel Kanunda yer alan esaslar ve önümüzdeki yıl çıkacak olan Yüksek Okullar Kanununun hükümlerine uygun olarak yeniden düzenlenecektir. (Karar - 116)

XX — ÖĞRETMENLİKTE BÖLGE HİZMETİ DÜZENİ GETİRİLECEKTİR

(148) Milli Eğitim Temel Kanununun 46. maddesinde belirtildiği üzere öğretmenlikte yurdun çeşitli bölgelerinde görev yapma esası getirilecek ve hizmet bölgesi ve ihtiyaçlara göre bu bölgeler arası yer değiştirme esasları yönetmelikle düzenlenecektir. (Karar - 117)

XXI — IX. MİLLÎ EĞİTİM ŞÛRASI KARARLARI ÜZERİNE KURSLAR VE SEMİNERLER DÜZENLENECEKTİR

(149) IX. Milli Eğitim Şûrası kararları üzerine aşağıdaki kurslar ve seminerler düzenlenecektir:

1. IX. Milli Eğitim Şûrası kararları ve kararlara dayanak olan temel yayınlar bütün eğitim kurumlarımıza gönderilecek ve eğitim kurumlarımızca bunların en kısa zamanda incelenmesi sağlanacaktır.

2. Şûra kararları üzerine milli eğitim müdürleri, genel, meslekî ve teknik orta öğretim kurumları müdürleri ve ortaokul müdürleri için Bakanlıkça kurs ve seminerler düzenlenecektir.

3. Şûra kararları üzerine, öğretmen yetiştiren yüksek dereceli eğitim kurumlarımızın yönetici ve öğretmenleri için seminerler düzenlenecektir. Öğretmen yetiştiren yüksek dereceli eğitim kurumlarımızda bölgedeki öğretmenler için kurs ve seminerler açılacaktır. Öğretmen yetiştiren yüksek dereceli öğretim kurumlarımızın öğretim elemanlarının aynı maksatla illerde yapılacak çeşitli seminerlere yönetici ve öğretim elemanı olarak katılmaları sağlanacaktır.

4. Şûra kararları üzerine Bakanlık Merkez örgününün ilgili bütün elemanları için kurs ve seminerler düzenlenecektir.

5. Bakanlıkça düzenlenen diğer bütün hizmet içi kurs ve seminerlerde Şûra kararlarının incelenmesine zaman ayrılacaktır.

6. Hizmet içi yetiştirme amacıyle düzenlenen seminerlere öncelik verilecektir. (Karar - 118)

XXII — OKUL, AİLE VE ÇEVRE BÜTÜNLEŞMESİ SAĞLANACAKTIR

(150) Okul - aile ve çevre bütünleşmesini sağlamak ve eğitim hizmetlerinin etkinliğini artırmak amacıyla Milli Eğitim Temel Kanununun 16 ıncı maddesinde öngörülen Okul - Aile Birlikleri ile ilgili yeni yönetmelik hazırlanarak yürürlüğe konacaktır. (Karar - 119)

XXIII — YENİ SEÇMELİ DERSLER İÇİN ÖĞRETMEN YETİŞTİRİLECEKTİR

(151) Temel eğitim ve orta öğretim kurumlarına yeni getirilen seçmeli dersler, çevrenin ekonomik ve sosyal koşullarına ve olanaklarına göre öğrencileri özellikle hayata ve iş alanlarına yöneltmeyi hedef tutan derslerdir. Bu dersleri okutacak öğretmenlerin veya uzman ve usta öğreticilerin seçilmesi, yetiştirilmesi, hizmet içi eğitimlerinin sağlanması, bazı branşlar için ek formasyon kazandırılması, bazıları için ise yeniden öğretmen yetiştirilmesi gerekmektedir. Bu konu IX. Milli Eğitim Şûrasında kabul edilen esaslara uygun olarak ayrıca ele alınacak ve ayrıntılı uygulama planına bağlanacaktır.

Milli Eğitim Temel Kanunu uzman ve usta öğreticilerin de geçici olarak öğretmenlikte görevlendirilmelerine olanak vermektedir. Bu konuda hazırlanan yönetmenlik taslağı, en kısa zamanda yürürlüğe konacaktır. Karar - 120)

XXIV — OKUL YAPILARININ OPTİMAL BÜYÜKLÜKTE KURULMASI VE VERİMLİ OLARAK İŞLETİLMESİ ESASLARA BAĞLANACAKTIR

(152) Optimal büyüklükte okul, bina ve tesisleriyle haftalık ders dağıtımı, öğretmen ve öğrenci sayıları arasında denge ve ahenk olan okuldur. Okulların optimal büyüklükte açılması ve işletilmesi esastır. Aksi takdirde öğrenci başına maliyet yükselir ve eğitimin kalitesi düşer. Şu halde, yeni sisteme göre okul standartlarının saptanması ve okullarımızın bu standatlara göre geliştirilmeleri gerekir. (Karar - 121)

(153) Nüfusu az ve dağınık yerlerde, ikinci devre orta öğretimin genel, meslekî ve teknik öğretim programları, bir yönetim altında toplanan çok programlı bir okul olarak kurulacaktır. Böylece küçük yerlerde yetersiz okullar açmak yerine bölge merkezlerinde çevrenin özelliklerine uygun bölge okulları açılacak; yatırımın belli merkezlerde yoğunlaştırılması ve açılacak okulların personel, araç ve gereçler bakımından yeterli duruma getirilmesi mümkün kılınacaktır. (Karar - 122)

(154) Okullarımız, sistemin gereklerine ve uygulanacak çeşitli programların ihtiyaçlarına uygun eğitim araçları ile donatılacaktır. Seçmeli derslerle müzik, beden eğitimi ve sağlık bilgisi, kitaplık, eğitsel kol çalışmaları ve rehberlik hizmetleri için gerekli tesislerle araç ve gereçler tamamlanacaktır. (Karar - 123)

(155) Meslekî ve Teknik Öğretim kurumları teknolojik yeniliklere ve çevre özelliklerine göre tesis ,araç ve gereçlerle donatılacaktır. (Karar - 124)

(156) Yeni fen programlarının denenerek geliştirileceği okullarda öğrenci deneylerine olanak sağlayan laboratuvarlar kurulmasına ve mevcutların eksiklerinin tamamlanmasına ve geliştirilmesine çalışılacaktır. (Karar - 125)

(157) Optimal büyüklüğüne ulaşabilmek için orta dereceli bütün okullarımızın durumları bina, tesisler, yönetim ve öğretim elemanları ve diğer olanaklarının rasyonel olarak kullanılabilmesi yönünden yeniden gözden geçirilecek ve bu iş Bakanlık merkez örgütünde tek elden planlanıp yürütülecektir. (Karar - 126)

(158) «Orta Öğretim Binaları Araştırma ve Geliştirme Çalışması» Kalkınma Planı uyarınca bir araştırma projesi olarak ele alınmıştır. Bu araştırma projesinin amacı, eğitim sisteminin çeşitli kademeleri, özellikle orta öğretim kademesi için belirlenmiş olan yeni yaklaşımların okul binalarına yansımalarını çözümlemek, eğitim ihtiyaçlarına göre yeni yapılacak okul binaları için optimal büyüklük, kullanım ve iklim ile sosyo - ekonomik koşullar vb. kriterlerine dönük olarak fiziksel ihtiyaç programlarını araştırmak, eğitsel olanaklar geliştirilmesi çalışmaları yapmak ve mevcut okul binalarının kullanabilirliğini etüt etmektir.

Araştırma projesi Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Yapı Araştırma Enstitüsü ve Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi elemanlarından kurulu bir çalışma grubu tarafından yürütülmektedir. Bu araştırma 1975'te sonuçlandırılacaktır. (Karar - 127)

XXV — MESLEK KADEMELERİ VE MESLEKÎ UNVAN, GÖREV YETKİ VE SORUMLULUKLAR YENİDEN DÜZENLENECEKTİR

(159) Öğrencilerin gerek temel eğitim gerekse orta öğretim kademesinde hayata ve iş alanlarına yöneltilebilmesi ve bu amaçla geliştirilmiş programların çekicilik kazanabilmesi

için temel eğitim ve orta öğretim kademelerine uyan başlıca meslek kademeleri ile meslek çeşitlerinin iyice belirlenmesi, her kademede görev alacak elemanların unvan, görev yetki ve sorumluluklarının kanunla düzenlenmesi gerekir. Orta öğretim kademesinde meslek alanları ve çalışma koşulları çekici kılınmadıkça, öğrencileri hayata ve iş alanlarına hazırlayan programlara zorlayıcı tedbirlerle yöneltmenin mümkün olmayacağı ve öğrencilerin, şimdi olduğu gibi yüksek öğretim kapılarına yığılmağa devam edeceği şüphesizdir. Bu konuda Milli Eğitim Temel Kanununun 14. maddesinde «mesleklerin kademeleri ve her kademenin unvan, yetki ve sorumlulukları kanunla saptanır ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın mesleki eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun olarak düzenlenir» hükmü getirilmiş bulunmaktadır. Bu alanda yapılmış başlıca iki çalışma vardır: Birincisi, Çırak - Kalfa ve Ustalar Kanununu Tasarsı. Yüce Meclisin incelenmesinde bulunan bu kanunun süratle çıkarılmasına çalışılacaktır. İkincisi, mesleki unvan, yetki ve sorumlulukları belirleyen kanun tasarısı. Hazırlıkları sonuçlanmak üzere olan bu tasarı da en kısa zamanda Yüce Meclis sonulacaktır. (Karar - 128)

(160) Orta öğretim kademesinde mesleğe hayata ve iş alanlarına hazırlayan programlar, Modern Fen Programlarını Geliştirme Projesinde olduğu gibi, ayrı bir araştırma projesi halinde ele alınacak ve her meslek programı, bahis konusu kanunlarla belirlenecek olan unvan, görev, yetki ve sorumluluklar da gözönünde tutlarak geliştirlecektir. (Karar - 129)

XXVI — BAKANLIK MERKEZ VE TAŞRA ÖRGÜTÜ YENİDEN DÜZENLENECEKTİR

(161) Hiçbir eğitim roformu. paralel bir idare reformu yapılmadan başarılamaz. Bakanlık merkez ve taşra örgütü orta öğretim sistemimizdeki dikey kuruluşlara paralel olarak düzenlenmiş bulunmaktadır. Yeni sistem dikey kuruluşlar yerine yatay kuruluşları getirdiğine göre sistem uygulamasına başlanabilmesi için Bakanlık merkez ve taşra örgütünün de yeni sistemin bütünlüğüne cevap verecek şekilde, yeniden düzenlenmesi gerekir. Bu maksatla 1974 - 1975'te kanun tasarısının hazırlıkları tamamlanacaktır. (Karar - 130)

(162) Yeni programların uygulanabilmesi için mevcut bütün okul binalarının, tesislerin ve araçların kullanılmasını ve yönetici ve öğretmenlerin, sistemin bütünlüğü içinde çeşitli okullarda ve programlarda rasyonel olarak çalıştırılabilmesini sağlama bakımından milli eğitim müdürlüklerinin görev ve yetkileri, yönetmeliklerde gerekli değişiklikler yapılmak suretiyle artırılacaktır.

Çeşitli okullarda ve programlarda rasyonel olarak çalıştırılabilmesi için milli eğitim müdürlüklerinin il ve ilçe kademesinde kuruluş, görev, ve yetkilerinin her derece ve türdeki eğitim yöneticilerinin yetkilerinin artırılması ve kendilerine görevlerinin önem ve sorumluluğuna uygun şekilde yeter sayıda yardımcı eleman, konut ve taşıt aracı verilmesi ve yan ödeme yapılması gibi olanaklar sağlanacaktır. (Karar - 131)

XXVII — BİLİMSEL İŞBİRLİĞİ GELİŞTİRİLECEKTİR

(163) Milli Eğitim Bakanlığınca bilimsel araştırmalara dayalı olarak özellikle ders programlarını, ders kitaplarını ve diğer eğitim araçlarını geliştirmek maksadıyla Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının gerekli olanaklara sahip kılınması sağlanmış ve bu yıl bütçesine yeterli araştırma ödeneği konmuştur. (Karar - 132)

(164) Sistemin uygulamasıyle ilgili araştırmalara Bakanlığımızla Üniversitelerimiz, Devlet Plânlama Teşkilâtı, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, Devlet İstatistik Enstitüsü, M. T. A. Enstitüsü, ilgili Bakanlıklar, öğretmen ve diğer meslek kuruluşları ile işbirliği yapılmak suretiyle devam olunacaktır. (Karar - 133)

XXVIII — YEDEK SUBAYLIK HAKKI YENİ BİR SİSTEME BAĞLANMALIDIR

(165) Yüksek öğrenim önüne yığılma sebeplerinden biri de yüksek öğrenim diplomasi alan herkese yedeksubaylık hakkının tanınmış olmasıdır.

Bu itibarla, bu uygulamanın gözden geçirilmesi ve askerlik görevini yedeksubay olarak yapma hakkının, sadece öğrenim derecesine göre değil, fakat, askerlik hizmetinin gereklerine uygun bir seçme düzeni ile yeni bir sisteme bağlanması sağlanmalıdır. (Karar - 134)

XXIX — X. MİLLİ EĞİTİM ŞÛRASI ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN SORUNLARININ İNCELENMESİNE TAHSİS EDİLECEKTİR

(166) Milli eğitimimizin başarısı ,her türlü eğitim ve öğretim çalışmalarının odak noktasını oluşturan öğretmene ve onun huzur ve güvenlik içinde görevi başında bulunmasına bağlıdır.

XIII. ve IX. Milli Eğitim Şûrasında kabul edilen amaçlar. kuruluşlar, muhteva ve metotlara cevap verecek sayıda ve nitelikte öğretmen ve yönetici yetiştirilmesi, mevcut öğretmen ve yöneticilerin işbaşında geliş tirilmesi ve öğretmenlik mesleğinin çekici kılınması için çözüm bekleyen sorunlar, ilköğretimden yüksek öğretime kadar Türk eğitim sisteminin bütünlüğü içinde, başlı başına bir konu olarak ele alınacak, sistemli bir analize tabi tutulacak ve saptanacak sonuçlar 1975 yılında toplanacak olan X. Milli Eğitim Şûrasının incelenmesine sunulacaktır. (Karar - 135)

S O N

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

MİLLİ EĞİTİM BASIMEVİ — ANKARA